Bibliotecă Centrală Regională Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

ORGAN AL MINISTERULUI ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ȘI CULTURII ȘI AL COMITETULUI CENTRAL AL SINDICATULUI MUNCITORILOR DIN ÎNVĂȚĂMÂNT ȘI CULTURĂ

Anul XI, Nr. 540 | Vineri 20 noiembrie 1959 | 8 pagini 25 bani

Sprijin larg organizațiilor de tineret

In opera sa de instruire și educare a generațiilor tinere, școala găsește în organizațiile de tineret ajutorul cel mai important. Rezolvarea cu succes a sarcinilor complexe ale educației comuniste cere neapărat o colaborare strînsă și permanentă între pedagogi și organizațiile de tineret din școli, ale căror sarcini de bază sînt tocmai sprijinirea școlii în ridicarea nivelului la învățătură al elevilor și în pregătirea lor politico-ideologică, în legarea învățămîntului cu producția, în educarea unor oameni multilateral dezvoltați, cu trăsăturile omului nou al societății socialiste.

Plenara a VII-a a C.C. al U.T.M. a cerut organizațiilor U.T.M. și de pionieri să sprijine mai mult școala în întreaga sa activitate. Dar, pentru ca ele să-și poată îndeplini bine această sarcină, au nevoie, la rîndul lor, de ajutorul pedagogilor. Majoritatea învățătorilor și profesorilor înțeleg în mod just rolul organizațiilor U.T.M. și de pionieri și le ajută să-și îndeplinească acest rol. Ei dau acest ajutor fără a se substitui organelor de conducere ale utemiștilor și pionierilor și se pricep să ridice prestigiul lor în rîndurile elevilor. Cu toate acestea, în relațiile dintre școală și organizațiile U.T.M. sau de pionieri continuă să existe unele lipsuri. Nu peste tot colaborarea se realizează în mod efectiv. Sînt și unele cadre didactice care se dezinteresează cu totul de activitatea utemiștilor și a pionierilor. O asemenea atitudine nu mai poate fi însă tolerată în școlile noastre. Toți pedagogii trebuie să înțeleagă că sprijinind organizațiile de tineret, sprijină însăși realizarea sarcinilor esențiale ale școlii.

In primul rînd pedagogii trebuie să-i ajute pe utemiști și pionieri să-și ridice nivelul la învățătură. Dezbaterile Plenarei a VII-a a C.C. al U.T.M. au scos în evidență că unele cadre didactice nu se pregătesc temeinic pentru lecții și nu acordă suficientă atenție nivelului științific al acestora, nu au făcut tot ceea ce trebuia pentru a combate mentalitatea acelor elevi care au o atitudine indiferentă față de învățătură, rămîn în urmă sau se mulțumesc cu note mediocre, strecurîndu-se dintr-o clasă în alta cu minimum de cunoștințe. Pentru înlăturarea acestor lipsuri pedagogii au datoria să-i sprijine pe elevii rămași în urmă la învățătură acordîndu-le ajutor individual, organizînd meditații și consultații etc. In același timp, însă, învățătorii și profesorii sînt chemați să combată cu toată tăria atitudinea elevilor care dovedesc superficialitate la învățătură, precum și atitudinea acelor cadre didactice care nu folosesc just sistemul de notare. Ei trebuie să ajute organizațiilor U.T.M. și de pionieri să creeze împotriva mediocrității o puternică opinie colectivă, capabilă să înriurească în mod efectiv atitudinea față de studiu a școlarilor. Prin lecții interesante și prin variate activități atractive — lecturi, excursii, vizionări de filme etc. — cadrele didactice trebuie să trezească la școlari dorința și setea de cunoaștere, să le dezvolte deprinderi de studiu organizat.

Sarcini deosebite în sprijinirea organizației U.T.M. pentru atragerea tinerilor spre învățătură revin cadrelor didactice care lucrează în școlile serale. Ele trebuie să țină o legătură strînsă cu organizațiile U.T.M. din întreprinderi, ajutîndu-le în organizarea de consultații, meditații și alte forme de studiu pentru elevi și colaborînd în acest scop cu inginerii și specialiștii din întreprindere. O mare atenție trebuie să acorde acestor probleme și cadrele didactice din școlile profesionale și tehnice. Ele au sarcina să folosească ajutorul utemiștilor pentru îmbunătățirea instruirii în producție a ucenicilor, pentru buna folosire a timpului destinat pregătirii practice.

O contribuție însemnată la lărgirea orizontului de cunoștințe al elevilor o aduc activitățile din afara clasei, cele inițiate de organizațiile U.T.M. și de pionieri, adunările cu temă, vizitele, excursiile, marșurile, olimpiadele, seratele, alcătuirea de monografii etc. Conducerea acestor activități revine organizației U.T.M. sau de pionieri, dar cadrele didactice au sarcina să le ajute de a găsi pentru ele teme interesante, atractive, pe înțelesul școlarilor, precum și forme variate, plăcute, care să înlăture atmosferă rigidă, bătrînească determinată de folosirea referatelor, a conferințelor lungi și plicticoase etc. Este necesar ca planul anual al manifestărilor cultural-artistice ale pionierilor și școlarilor să fie întocmit în strînsă colaborare de către conducerile școlilor cu organizațiile U.T.M. și sindicale, sub îndrumarea și conducerea organizațiilor de partid din școli, să se acorde mai multă atenție felului cum este organizat și se desfășoară concursul „Iubiți cartea".

O foarte mare răspundere revine cadrelor didactice în sprijinirea tineretului în ceea ce privește pregătirea lui pentru viață, pentru activitatea în producție, în dezvoltarea dragostei lui pentru munca utilă societății. Este de dorit ca profesorii să participe alături de elevi la munca în atelier, pe lotul școlar, în întreprinderile industriale, în unitățile agricole socialiste, constituind astfel un exemplu demn de urmat pentru aceștia. Profesorii trebuie să facă front comun cu organizația U.T.M. pentru a determina schimbarea atitudinii față de muncă a acelor elevi care se comportă ca niște „domnișori", să-i pună în discuția colegilor lor.

La legarea învățămîntului de viață, la înarmarea elevilor cu deprinderi practice contribuie și formele de activitate în afară de clasă și de școală. Printre acestea se numără, în primul rînd, cercurile tehnice, care trebuie să se dezvolte mai mult și să-și îmbunătățească activitatea, precum și organizarea autodeservirii în școală, acțiunile obștești pentru înfrumusețarea școlii, cartierului, satului, pentru colectarea de fier vechi și deșeuri, pentru plantarea de pomi, creșterea păsărilor și a viermilor de mătase, brigăzile de muncă patriotică pe șantiere, taberele pe lîngă G.A.S. și G.A.C. etc. Dar nu întotdeauna acțiunile întreprinse pe această linie în școli își ajung scopul propus, pentru că unele cadre didactice minimalizează importantul rol organizator și mobilizator al organizațiilor U.T.M. și de pionieri în aceste activități. De multe ori se întreprind încă acțiuni paralele sau i se răpește organizației de tineret inițiativa. Este necesar ca învățătorii și profesorii să întărească rolul organizațiilor de tineret din școli, să le încredințeze acestora organizarea și conducerea

(Continuare în pag. 2)

O oră de botanică la Școala de 7 ani nr. 120, din București. Lecție despre încolțirea semințelor.

Gospodarii școlii

Ideea ca elevii să-și îngrijească singuri școala s-a născut mai de mult. Pe atunci clădirea în care învață astăzi nici nu exista. Abia se pusese fundația. Dar copiii erau nerăbdători să aibă cît mai curînd o școală nouă. In timpul vacanței, renunțînd uneori chiar la orele rezervate fotbalului sau înotului, ei au prestat mii de ore de muncă voluntară. Cot la cot cu muncitorii au cărat scînduri, au dat cărămizi la mînă, cei mari au încălțat cizmele de cauciuc și au coborît în varniță, au pus mîna pe lopată, uneori chiar pe mistrie sau pe rîndea — și nu numai în joacă. Au lucrat din plin, mînați de dorința de a-și vedea școala cît mai frumoasă.

Deseori, în clipele de răgaz, discutau cu profesorii care erau nelipsiți de pe șantier.

— O să fie o școală minunată, o școală construită și de noi. Să ne lăsați tot pe noi s-o îngrijim. O să vedeți cum o s-o păstrăm.

A venit, în sfîrșit, mult așteptata zi în care s-au cărat ultimele roabe de mortar. Comandamentul brigăzilor de muncă voluntară a tras o linie apăsată sub un șir uriaș de cifre și a adunat un total de 30.000 de ore de muncă voluntară. Și iată că acolo unde cîndva fusese un maidan se ridicase, ca din pămînt, un bloc mare și elegant, o construcție modernă în care totul era nou și frumos, în care totul sclipea de curățenie.

...A început școala. Și, o dată cu aceasta, a început cu sprijinul pedagogilor și acțiunea de gospodărire a ei cu forțele elevilor. Fiecare clasă a fost împărțită în echipe de cîte 5—7 elevi, care răspund săptămînal de curățenia sălilor. Fiecare elev a „luat în primire" jumătatea sa de bancă și spațiul din jurul ei. Pe fiecare coridor au apărut elevi de serviciu cu banderole roșii, aprigi apărători ai ordinei și curățeniei. A început să se facă în fiecare seară și în fiecare dimineață oficiul de predare și de primire a claselor. Cel mai mic semn de neglijență era semnalat și se luau măsuri imediate.

In acest timp pedagogii purtau discuții.

— Elevii vor păstra mai bine curățenia dacă ei înșiși vor fi aceia care răspund de efectuarea ei — spunea un profesor.

— Principalul nu stă în asta — adăuga un altul. Important este faptul că astfel ei se vor deprinde să devină mai ordonați, mai îngrijiți, vor îndrăgi mai mult munca fizică și vor ști s-o respecte.

Intrau în discuție și chestiuni de metodă:

— Eu cred, declara un diriginte, că noi, profesorii, trebuie să fim alături de elevi și să constituim pentru ei un exemplu în acțiunea de autodeservire.

— De acord, dar să-i lăsăm să muncească și singuri. Să se obișnuiască să lucreze fără constrîngerea unei supravegheri.

Părerea unei mame

Din momentul în care s-a introdus autodeservirea, s-au petrecut cîteva întîmplări interesante. Bunăoară, întîmplarea cu Lili sau, mai bine spus, cu mama ei. Totul a pornit de la o discuție a dirigintelui cu părinții. Căci problema autodeservirii a fost discutată nu numai în consiliul pedagogic și în ședințele organizației U.T.M., ci și în ședințele cu părinții. O mamă s-a opus ca fiica ei „să facă pe îngrijitoarea" la școală. „Eu n-o pun pe Lili la treabă nici acasă" — spunea ea. „Credeți că e bine?" — i s-a răspuns. La care mama a dat din umeri. Totuși Lili a fost chemată la curățenia de sîmbătă. A venit însoțită de mama ei. La început n-a lucrat. A privit numai, alături de mama ei, cum muncesc copiii. Se pare că pe mamă a impresionat-o mult faptul că în fruntea școlarilor — cel mai sîrguincios — lucra însuși profesorul diriginte. Atunci s-a întors supărată către fiica ei: „Pune mîna, Lili, ce stai? Nu ți-e rușine?" Așa a început Lili să lucreze, așa s-a întîmplat ca mama ei să-și schimbe opinia. De curînd mărturisea chiar, cu mîndrie, că Lili a devenit mai ordonată și o ajută la treburi în gospodărie. „E bine ca o fată să știe să facă de toate" — spunea ea.

Un chiulangiu și niște resturi

Simbătă după amiază, după orele de curs, o echipă de elevi în papuci, cu manșetele de la pantaloni sumese și cu mînecile suflecate, înarmați cu găleți, cu mături, cu perii de sîrmă, cu petrosin și ceară fac „lună" clasa în care au învățat toată săptămîna. Fiecare membru al colectivului clasei are de îndeplinit o „normă". Băieții, pentru că sînt mai voinici, freacă parchetul, iar fetele spală geamurile, șterg praful, mătură. Deodată apare o figură cunoscută. Este Chiulangiul. Stă cu mătura în mînă, fluieră, critică, dă directive, în timp ce alții trag din greu. Situația nu durează prea mult. Colectivul nu-i rabdă pe leneși. Chiulangiul e „pus la mijloc" și supus oprobriului general. Incolțit, nu știe pe unde să scoată cămașa. Neavînd încotro, se apucă de treabă.

Intr-o pauză, un elev vine de la bufet cu cîteva sandviciuri. In drum, visător, presară pe culoar resturi de salam. Elevul de serviciu este însă prezent. Îl trezește pe loc din reverie și îl apostrofează mînios:

— Te rog să strîngi gunoaiele!

Școlarul surprins în flagrant delict de contravenție se grăbește rușinat să-și adune resturile.

Pățania Filozofului

De fapt nu e vorba chiar de un filozof, ci de un elev din clasa a XI-a „A" căruia ochelarii, o anumită înclinație către visare și pasiunea pentru cultura antichității i-au atras din partea colegilor această poreclă. El a fost eroul unei întîmplări neînsemnate în aparență, dar extrem de semnificativă în fond.

Intr-o zi, elevii din clasa a XI-a „C" au observat că o bucată din colțul de jos al zidului de la ușă este ruptă. In fața unor elevi care sînt gata să te „spele" în ședință

OCTAVIAN BUZESCU

(Continuare în pag. 7)

Sprijin larg organizațiilor de tineret

(Urmare din pag. 1)

acțiunilor de caracter obștesc, patriotic și să le ajute în această privință, mobilizînd și antrenînd în jurul lor și pe ceilalți școlari, participînd ei înșiși la acțiunile organizate și veghind ca ele să nu-i supraîncarce pe elevi.

Un important sprijin este chemată să acorde școala organizațiilor de tineret în munca politico-ideologică și educativă pe care acestea o desfășoară în rîndurile elevilor continuînd, prin forme specifice, însăși munca educativă dusă de pedagogi. În întreaga muncă educativă trebuie să se pună accent pe educarea școlarilor în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar, prin cunoașterea trecutului de luptă al poporului nostru, a politicii partidului și a mărețelor realizări obținute sub conducerea lui, prin dezvoltarea dragostei față de partid și de poporul muncitor, față de cuceririle sale, de bogățiile și frumusețile patriei, față de Uniunea Sovietică, de țările socialiste și de oamenii muncii de pretutindeni. La educarea patriotică și internaționalistă a școlarilor o deosebită contribuție o aduc activitățile și viața în comun a copiilor și tinerilor de diferite naționalități în cadrul școlilor cu secții în limbile de predare ale naționalităților conlocuitoare.

Tratarea justă din punct de vedere ideologic—științific a lecțiilor, preocuparea permanentă a cadrelor didactice pentru ridicarea nivelului lor ideologic și pentru combaterea oricăror forme ale misticismului și ale ideologiei burgheze au o deosebită importanță pentru educarea materialist-științifică, pentru formarea concepțiilor comuniste la elevi. În această privință un rol deosebit revine și diriginților. Trebuie să spunem însă că uneori conducerile școlilor și organele de învățămînt au încredințat sarcina de diriginte unor persoane cu insuficientă pregătire politico-ideologică, fără experiență în munca instructiv-educativă și care nu erau exemplu de conduită comunistă și de pregătire profesională. Pe de altă parte, secțiile de învățămînt și cultură și directorii școlilor nu s-au ocupat întotdeauna în mod satisfăcător nici de îndrumarea muncii diriginților, din care cauză uneori orele educative au un caracter formal și un conținut sărac, iar colaborarea dintre diriginți și organizațiile de tineret lasă de dorit.

Pe lîngă mai multă grijă din partea organelor de conducere din învățămînt pentru alegerea diriginților, se impune ca acestea să organizeze, pe raioane, discuții cu diriginții în vederea clarificării sarcinilor lor și a metodelor de muncă, să organizeze studierea mai aprofundată a instrucțiunilor date de minister în legătură cu munca diriginților. Conținutul orelor educative trebuie să devină mai bogat și mai atractiv, punîndu-se accent pe cunoașterea de către elevi a unor probleme ale politicii partidului, pe aniversarea și comemorarea unor evenimente importante din viața poporului nostru și a țărilor prietene, pe discutarea problemelor cu caracter etic, pe problemele de organizare a clasei și analiza periodică a activității acesteia, pe probleme de educație sanitară etc. În activitatea cu clasa diriginții vor putea să obțină rezultate bune dacă vor colabora cu organizațiile U.T.M. sau de pionieri pentru evitarea paralelismului sau suprapunerii activităților, dacă le vor ajuta să desfășoare o activitate atractivă.

În relațiile lor cu organizațiile U.T.M. sau de pionieri, diriginții nu au dreptul să se substituie organelor de conducere ale acestora, ci trebuie să respecte principiul autoconducerii lor și să-și păstreze doar rolul de sfătuitori competenți, cărora tinerii să li se adreseze cu încredere. Greșesc profund acei diriginți care încearcă să intervină în treburile interne ale organizației sau care trag la răspundere activul U.T.M. sau cel pionieresc pentru sarcinile ce revin întregului colectiv de elevi și colectivului de conducere al clasei. Diriginții au datoria să participe la adunările organizației U.T.M. sau de pionieri din clase, să fie alături de acestea în acțiunile educative și patriotice pe care le organizează, să antreneze și pe ceilalți școlari în aceste acțiuni, să intervină cu sfaturi acolo unde este nevoie.

Diriginții, profesorii, învățătorii nu au dreptul să treacă cu vederea manifestările care ar încerca să lovească în prestigiul organizației de tineret și să slăbească capacitatea ei combativă și mobilizatoare. De asemenea ei trebuie să ceară sprijinul organizațiilor U.T.M. pentru combaterea actelor de indisciplină la elevi și să organizeze cunoașterea temeinică de către școlari a drepturilor și îndatoririlor acestora.

Pentru îmbunătățirea și stimularea activității organizațiilor de pionieri s-a introdus acordarea distincțiilor pionierești. Cadrele didactice trebuie să cunoască bine condițiile pentru obținerea acestor distincții, să-i mobilizeze și să-i ajute pe pionieri pentru îndeplinirea lor, știind că în felul acesta contribuie la o mai bună pregătire pentru viață a tineretului.

Este evident că pentru atingerea scopului comun — educația comunistă a tineretului — colaborarea dintre școală și organizația U.T.M. și de pionieri trebuie coordonată pe toate treptele. Un rol însemnat în această colaborare revine directorului școlii, care răspunde de întreaga activitate instructiv-educativă din școala lui. Acest rol crește și mai mult dacă ținem seamă că directorul școlii este în același timp și președintele sfatului unității de pionieri. Bineînțeles însă că rolul directorului nu trebuie să fie acela de a tutela organizația și cu atît mai puțin de a-i comanda. Dimpotrivă, directorul are datoria să respecte și să întărească independența în acțiune a organizației. Relațiile dintre directorul școlii și secretarul organizației U.T.M. sau instructorul superior de pionieri trebuie să se bazeze pe respect reciproc, ca de altfel și relațiile dintre cadrele didactice și instructori.

Directorul trebuie să cunoască planul de activitate al unității de pionieri sau al organizației U.T.M., să-i ajute pe utemiști și pionieri să-și întocmească acest plan în concordanță cu planul școlii, în așa fel ca să evite supraîncărcarea copiilor și paralelismul anumitor activități. Directorul școlii este cel mai în măsură să sugereze organizației U.T.M. și unității de pionieri activități cu o mare valoare instructiv-educativă, și să treacă asupra lor sarcina organizării și conducerii anumitor acțiuni cu caracter obștesc și patriotic în care pot să fie antrenați toți școlarii.

La rîndul lor cadrele didactice sînt chemate să sprijine întocmirea planurilor de muncă ale organizațiilor U.T.M. pe clase sau ale detașamentelor de pionieri. Avînd posibilitatea să cunoască bine inclinațiile și dorințele utemiștilor și pionierilor prin contactul lor zilnic cu aceștia, învățătorii și profesorii pot ajuta organizațiile de tineret din școli să-și întocmească planuri de activitate care să țină seama de posibilitățile, aptitudinile, cerințele și dorințele școlarilor.

Deosebit de important este sprijinul pe care-l pot acorda cadrele didactice la alegerea instructorilor de detașamente și a activului pionieresc. Bineînțeles, nu poate fi vorba de a impune alegerea elevilor pentru care ar avea preferințe, ci de a ajuta birourile organizațiilor U.T.M. sau pe instructorii de detașamente să se orienteze spre cei mai buni utemiști sau pionieri, care sînt exemplu de muncă și de disciplină.

Un rol important revine învățătorilor din primele clase în pregătirea școlarilor pentru primirea în organizația de pionieri. Ei sînt chemați să insufle copiilor dragostea pentru mișcarea pionierească și dorința de a deveni pionieri. La fel trebuie să se ocupe profesorii și îndeosebi diriginții de pregătirea elevilor pentru intrarea în U.T.M. Totodată, învățătorul sau profesorul are datoria de a munci în așa fel cu părinții copiilor, încît ziua primirii acestora în organizația de pionieri sau în U.T.M. să fie o adevărată sărbătoare pentru întreaga familie.

Pentru a fi în măsură să sprijine cît mai bine activitatea organizațiilor U.T.M. și de pionieri învățătorii și profesorii trebuie să cunoască sarcinile cele mai importante ale acestora, structura organizatorică și metodele lor specifice de muncă. Deosebit de importantă este cunoașterea de către învățători și profesori a documentelor plenarelor C.C. al U.T.M. în legătură cu munca organizațiilor de copii și tineret din școli și în special a documentelor Plenarei a VII-a a C.C. al U.T.M., organizîndu-se dezbaterea lor în consiliile pedagogice și stabilindu-se măsurile corespunzătoare în colaborare cu organizațiile U.T.M.

Relațiile dintre școală și organizația U.T.M. sau de pionieri sînt complexe, sarcinile lor se întrepătrund. De aceea, colaborarea dintre ele trebuie să se dezvolte pe calea justă a sprijinirii reciproce și a respectării independenței în activitate, pentru formarea unor tineri cu o temeinică pre-

La clubul muncitorilor din învățămînt din Capitală se organizează multe activități interesante pentru copii salariaților.

Ajutînd în muncă pe utemiști

Școala de meserii din Pitești obține rezultate bune în înfăptuirea sarcinilor sale instructiv-educative. Grăiesc în acest sens procentul de 96% promovați cu care s-a încheiat anul școlar trecut, ca și succesele în activitatea practică a elevilor (planul de producție al atelierelor a fost îndeplinit în proporție de 112%). Disciplina a încetat de mult de a mai crea „probleme" colectivului pedagogic. Elevii își respectă în general obligațiile școlare, iar abaterile sînt cazuri izolate și nu din cele mai grave.

„Dacă școala noastră obține succese — ne spune tovarășul director F. Stănescu — aceasta se datorește în primul rînd condițiilor de muncă pe care ni le-a creat partidul. Avem săli de clasă spațioase, ateliere bine utilate, dormitoare sănătoase. Avem un colectiv de pedagogi harnici și devotați, care știu să folosească aceste condiții în interesul copiilor, al învățămîntului. Realizările noastre se datoresc și îndrumării permanente pe care o primim din partea organizației de partid, care ne ajută să înțelegem politica școlară a partidului, să cunoaștem profund sarcinile ce ne revin în pregătirea tinerei generații.

Un ajutor prețios l-a primit școala noastră, în realizarea principalelor ei sarcini, din partea organizației U.T.M.".

În adevăr, aceasta a ajutat școala, de pildă, în formarea la elevi a trăsăturilor morale ale omului nou. Unul din mijloacele folosite de ea în acest scop a fost munca patriotică.

Încadrați în brigăzi de muncă patriotică, 229 de tineri, în frunte cu utemiștii, au efectuat peste 10.000 de ore muncă voluntară lucrînd pe șantierele T.R.C.L., la construcția digului de la Mărăcineni, la amenajarea și înfrumusețarea parcurilor „Vasile Roaită" și „Trivale", a terenului sportiv din curtea școlii. Prin munca lor entuziastă tinerii au adus statului economii importante. Munca pe șantier i-a disciplinat, le-a întărit conștiința datoriei, a închegat colectivele și i-a stimulat pentru noi înfăptuiri închinate patriei.

În urma Plenarei a VII-a a C.C. al U.T.M. au crescut simțitor în școală combativitatea și intransigența tinerilor față de lipsuri. La alegerile care au avut loc nu de mult utemiștii au reușit să reliefeze cu justețe părțile bune din activitatea colectivelor sau ale unor elevi și au criticat cu mult simț de răspundere pe cei care mai chiulesc, copiază sau suflă la lecție, pe cei care își fac datoria numai pe jumătate. Tot ei au arătat că, deși numărul celor rămași în urmă la învățătură nu este prea mare, totuși situația la carte nu este pe deplin satisfăcătoare, deoarece numărul notelor la limită este încă ridicat.

Combaterea mai vehementă decît în trecut a lipsurilor de către utemiști a dat de gîndit celor vinovați, care au început să se pună mai serios pe treabă. În rîndul elevilor se simte acum mai multă preocupare pentru îmbunătățirea situației la învățătură și disciplină. Ca un bare vizibile îmbunătățiri, mai ales la clasele a II-a C, a III-a A, a II-a D, a III-a B. Iată deci un alt efect al ajutorului primit de școală din partea organizației U.T.M.

O acțiune importantă în fruntea căreia se află utemiștii este autodeservirea. Școlarii înșiși efectuează curățenia în ateliere. Și nu se poate spune că aceasta nu le dă suficient de lucru. Echipe de utemiști și școlari se ocupă de curățenia pe culoare, în clase, dau ajutor la pregătirea și la servirea mesei, efectuează reparațiile necesare la mobilier, material didactic etc. Grija pentru avutul școlii, pe care o arată în primul rînd utemiștii, se vede și din aceea că de doi ani nu a mai fost necesară vopsirea pereților școlii și în genere efectuarea de reparații de acest gen.

Și exemplele privind ajutorul pe care-l primește școala din partea organizației U.T.M. se pot înmulți.

Cei dintîi care simt schimbările în bine în situația la învățătură și în comportarea elevilor datorită sprijinului organizației U.T.M. sînt pedagogii. Este explicabil atunci pentru ce tot mai dese sînt cazurile cînd conducerea școlii și diriginții solicită ajutorul organizației U.T.M. în rezolvarea celor mai diverse probleme școlare, se bizuie pe utemiști.

La rîndul lor, pedagogii se străduiesc să sprijine organizația U.T.M. în munca pe care o desfășoară. Printre profesorii care reușesc să dea un ajutor efectiv în acest sens se numără Vasile Vasilescu, Alexandrina Pîrvulescu, F. Stănescu și alții.

Tov. Alexandrina Pîrvulescu, de pildă, a pornit la treabă în acest an școlar cu convingerea că, pentru a primi din partea organizației U.T.M. sprijinul de care are nevoie, trebuie să ajute ca munca utemiștilor să fie cît mai legată de sarcinile școlii, ca orice activitate să fie pe deplin înțeleasă de tineri și privită prin prizma foloaselor pe care aceasta le aduce școlii, colectivului. Ea ține o legătură strînsă cu secretara organizației U.T.M. din clasă, căreia îi arată ce probleme mai importante se pun într-o perioadă dată în fața muncii didactice duse la anul II E, pe care îl conduce. Acest procedeu o ajută pe secretară să introducă în planul de activitate al organizației obiective izvorîte din necesitățile realității școlare. Diriginta obișnuiește să planifice împreună cu secretara U.T.M. ședințele clasei, ținînd seamă și de acțiunile organizate pe întreaga școală. Ea o ajută, cu competența pedagogului, în rezolvarea unor probleme ca asigurarea unei frecvențe bune în învățămîntul politic U.T.M.; sporirea numărului de abonamente la ziare, obișnuirea elevilor să citească presa etc. Ca să dezvolte gustul pentru lectură — obiectiv care a constituit o preocupare centrală pentru organizația U.T.M. din școală — tovarășa diriginte de la anul II a folosit, printre altele, orele de diriginție, în care le-a vorbit elevilor despre necesitatea de a cunoaște cît mai multă literatură, le-a indicat mărit la biblioteca școlii cîte și ce fel de cărți citesc elevii ei etc.

Un ajutor prețios a primit organizația U.T.M. din partea pedagogilor de la Școala de meserii din Pitești și în desfășurarea învățămîntului politic. Ca și în anul trecut, diriginții sînt și propagandiști ai cercurilor de învățămînt politic U.T.M. din școală. Acest lucru a făcut să crească nivelul discuțiilor în seminarii și, o dată cu aceasta, să sporească eficacitatea învățămîntului politic.

Este foarte important de reținut că profesorii și maiștrii de la Școala de meserii din Pitești acordă sprijin organizației U.T.M. fără să transforme acest sprijin în tutelă. La rîndul său, organizația de partid, care are sarcina statutară de a conduce munca U.T.M., a căutat să evite tutelarea utemiștilor. Inițiativa creatoare a tinerilor este stimulată și prețuită. Organizația de partid lasă utemiștilor libertatea de a găsi singuri problemele de care trebuie să se ocupe, metodele de lucru, mijloacele de realizare a sarcinilor fără a slăbi însă controlul muncii U.T.M.; îndrumarea atunci cînd și cît e necesară. Astfel, planul de muncă al organizației U.T.M. este cunoscut de biroul organizației P.M.R., dar numai atunci cînd se constată omiterea unor probleme importante, izvorîte din sarcinile școlii sau o preocupare scăzută pentru unele din ele biroul organizației P.M.R. ajută pe secretarul U.T.M., să facă completările necesare. Bunăoară, în urma dezbaterilor pe marginea Plenarei a VII-a a C.C. al U.T.M. a reieșit necesitatea ca în școală să existe o preocupare mai stăruitoare pentru felul cum își petrec elevii timpul liber. Planul de muncă al organizației de tineret arăta că această chestiune fusese scăpată din vedere. Secretarul organizației P.M.R. a ajutat comitetul U.T.M. pe școală să vadă importanța problemei și necesitatea de a fi introdusă în plan.

Am arătat mai sus cîteva aspecte pozitive privind colaborarea care există la Școala de meserii din Pitești între cadrele didactice și organizația U.T.M. Trebuie spus că în această privință există și lipsuri. De pildă, ar fi fost necesar ca în consiliile pedagogice să se discute mai profund problema ajutorului pe care cadrele didactice trebuie să-l dea muncii U.T.M. din școală, să se indice pedagogilor și pedagogii înșiși să caute noi căi de ajutorare a utemiștilor.

De asemenea o problemă care ar trebui să stea pe primul plan: să se acorde o atenție mai mare conținutului acțiunilor întreprinse pe linie U.T.M., cadrele didactice avînd datoria să ajute pe utemiști să înlăture orice urmă de formalism din activitatea lor, să organizeze activități cît mai folositoare, mai atractive, mai potrivite vîrstei lor. Cine alții dacă nu pedagogii ar putea da școlarilor sugestiile cele mai prețioase în acest sens?

În Școala de meserii din Pitești există toate condițiile ca aceste lipsuri să fie înlăturate, ca experiența bună să fie îmbogățită în conformitate cu învățămintele ce decurg din Plenara a VII-a a C.C. al U.T.M.

COSMIN

Răspundem cititorilor

„Trebuie să dăm elevilor școlii medii serale teme scrise pentru acasă sau, ținînd seama de faptul că ei sînt destul de ocupați, să nu-i mai supraîncărcăm și noi, profesorii, cu astfel de teme?" Această întrebare ne-a fost pusă de mulți profesori care lucrează în școlile medii serale.

Fără îndoială, învățămîntul seral are o serie de trăsături specifice, care îl deosebesc de învățămîntul de zi. Ele se vădesc atît în clasă, în timpul lecției, cît și în activitatea depusă de elevii-muncitori în afara clasei. Există astfel și unele trăsături specifice în ceea ce privește alegerea și dozarea temelor în scris pentru acasă. In orice caz însă nu poate fi vorba de înlăturarea cu desăvîrșire a acestor teme la toate disciplinele. Și aceasta nu dintr-un punct de vedere formal, pentru ca elevul „să știe că este elev", ci pentru că în realitate există o serie de discipline — ca matematica, limba romînă etc. — ale căror probleme nu pot fi înțelese în adîncime și la care nu se pot crea deprinderi fără aplicarea cunoștințelor în practică prin exerciții făcute individual, acasă.

Desigur, nu le vom da muncitorilor-elevi teme în scris pentru acasă la istorie, le vom da rareori asemenea teme la geografie sau la științe naturale. Dar este absolut necesar să le dăm destul de regulat teme scrise la matematică și uneori la limba romînă.

In legătură cu aceasta se ridică următoarea problemă: în ce trebuie să constea caracterul specific al temelor în scris pentru acasă în școlile serale, ținînd seama de condițiile deosebite ale învățămîntului în aceste școli? Problema implică două aspecte: alegerea temelor și dozarea lor.

Vom alege pentru a da ca teme pentru acasă la matematică, bunăoară, exerciții care să cuprindă esențialul celor predate în lecție. De exemplu, la clasa a VIII-a, pentru lecția în care am predat rezolvarea ecuațiilor de gradul I cu o singură necunoscută cu coeficienți numerici, vom da drept temă fie o simplă problemă cu conținut din fizică, privitoare la mișcarea uniformă, fie un exercițiu a cărui rezolvare să ceară efectuarea unor operații ca aducerea fracțiilor la același numitor și reducerea termenilor asemenea.

La fel vom proceda la lecțiile de limba romînă, avînd grijă ca tema pe care o dăm pentru acasă — o scurtă compunere, un exercițiu etc. — să concentreze, într-un volum redus, aplicarea celor mai importante cunoștințe predate în lecție.

Astfel, buna alegere a temelor va rezolva și problema dozării lor. Vom da teme puține, dar bogate în conținut, suplinind în acest fel volumul prin calitate.

Cel mai adesea însă le vom cere elevilor doar să adîncească acasă, cu ajutorul manualului și al notițelor, cele studiate în clasă în cadrul lecțiilor. Dar este absolut necesar să creăm condiții pentru ca ei să adîncească numai, ceea ce presupune că lecția trebuie învățată în mare măsură în clasă. Aceasta este una din cele mai importante cerințe didactice pe care le ridică predarea în învățămîntul seral și toți cei care predau în acest învățămînt sînt datori s-o respecte.

O ultimă problemă pe care vrem s-o discutăm în cadrul acestei scurte lămuriri: problema modului în care sînt pregătiți elevii în vederea efectuării temei pentru acasă. Aici, cerințele sînt, în general, aceleași ca și la învățămîntul de zi: explicarea clară a conținutului temei (eventual, în plus, și a scopului ei, atunci cînd este necesar), indicarea pe scurt, cu ajutorul unui exemplu, a modului de efectuare, ajutorarea stăruitoare a elevilor în ceea ce privește organizarea studiului lor individual (indicații referitoare la urmărirea ideilor principale dintr-un text, la înlăturarea — uneori totală — a amănuntelor etc).

Așadar, dăm elevilor școlii serale teme pentru acasă. Măiestria pedagogului, grija lui pentru buna pregătire a elevilor trebuie să se vădească în justa alegere a temelor, în asigurarea unui volum cît mai scăzut al lor, în crearea condițiilor pentru cît mai buna lor îndeplinire.

Intîlniri cu scriitorii

Pentru a dezvolta dragostea elevilor față de literatură, Școala medie „Vasile Alecsandri" din Capitală și-a propus să organizeze o serie de intîlniri între scriitori și elevi.

Nu de mult a fost invitat în școală scriitorul Vladimir Colin, care le-a vorbit elevilor despre importanța muncii literare. In continuare, tov. Vladimir Colin a citit cîteva dintre basmele sale. Apoi școlarii au pus numeroase întrebări privitoare la împrejurările în care au fost scrise aceste basme.

O întîlnire asemănătoare a fost organizată cu scriitoarea Maria Banuș, care a citit în fața elevilor poezii din opera lui Pușkin și Maiakovski și din propria sa creație.

CĂI DE ÎNSUȘIRE A DEPRINDERILOR PRACTICE

DEMONSTRAȚIA

In munca pe care o desfășurăm pentru a-i înarma pe elevii noștri cu cunoștințe despre producție și cu priceperi și deprinderi de muncă practică deseori le expunem oral diferite probleme legate de construcția și mînuirea unor scule sau unelte, le vorbim despre diferitele principii pe baza cărora funcționează anumite mașini etc. Atunci cînd condițiile materiale nu ne permit să exemplificăm practic cunoștințele prezentate în acest fel, folosim materialul demonstrativ.

Materialul demonstrativ îi ajută mult pe elevi în înțelegerea problemelor expuse oral de către profesor. Putem folosi în acest scop material de diferite categorii și forme, care este prezentat fie întregii clase, fie unor grupe mai mici de elevi sau circulînd de la un elev la altul înainte de expunerea orală sau după aceasta. Este vorba, în primul rînd, de piese de motoare sau de mașini, de mostre de materiale, de unelte și instrumente. Toate acestea se folosesc ținînd seama de cerințele lecției ce o predăm.

Indeobște folosesc acest fel de material demonstrativ înainte de a începe expunerea orală, căutînd să-i pregătesc pe elevi să urmărească cele expuse. Bunăoară la lecția cu tema „Construcția electromagneților" pe care o voi ține în clasa a VII-a voi repartiza în prealabil cîte un electromagnet fiecărei grupe de 3-4 elevi (este vorba de grupele formate în clasă pentru buna organizare a activității practice). Voi explica apoi construcția electromagnetului, insistînd mai ales asupra calităților pe care le au materialele ce intră în componența lui și arătînd la ce se folosește electromagnetul. In legătură cu aceasta le voi prezenta desene și scheme înfățișînd o macara electromagnetică, o sonerie etc. După cum se vede, voi îmbina în acest caz folosirea la aceeași lecție a mai multor feluri de materiale demonstrative.

Folosesc des și machetele sau modelele, adică reproduceri de piese și complexe de dispozitive tehnice ale unor mașini-unelte ca strungul, freza, raboteza, reproduceri de mașini, motoare, aparate, de cuptoare pentru fabricarea metalelor, furnale, mine etc. De cele mai multe ori acestea sînt micșorate după o anumită scară. Deseori ele sînt mobile. De exemplu, în majoritatea școlilor laboratorul de fizică este înzestrat cu cîte o mașină cu aburi în miniatură cu ajutorul căreia elevii intuiesc construcția și funcționarea acesteia.

Mi-am propus să folosesc machete și modele la lecția „Instalarea unui circuit electric" pe care o voi ține tot în clasa a VII-a. Le voi prezenta elevilor macheta unei locuințe, lucrată din placaj, în care vor fi vizibil expuși conductorii, receptorii etc. Voi folosi această machetă chiar în timpul expunerii. Elevii vor urmări instalația electrică a locuinței observînd punctul de alimentare a ei cu energie electrică, transportul energiei de la punctul de alimentare la punctul de iluminat, poziția întrerupătorului într-o încăpere, poziția punctului de iluminat etc. Ei vor urmări, de asemenea, transportul energiei electrice pentru prize și vor fixa locul unde trebuie așezate acestea într-o cameră de locuit, ținînd seama de așezarea camerei, de poziția ferestrelor, a sobei etc. Se va insista asupra prevenirii accidentelor ce le-ar putea provoca anumite deficiențe ale instalației. Voi folosi aceeași machetă cînd le voi explica elevilor felul cum este realizată într-o locuință instalația unei sonerii.

In folosirea machetelor și a modelelor trebuie să țin seama că, deoarece acestea pot fi procurate sau confecționate numai într-un singur exemplar, în majoritatea cazurilor le vor fi prezentate simultan tuturor elevilor. De aceea dimensiunile lor, precum și locul și felul cum vor fi expuse trebuie să asigure în întregime perceperea lor de la distanță.

Tot ca material demonstrativ pot fi folosite diferite bancuri de probă a motoarelor, a turbinelor cu aburi, a mașinilor-unelte reparate etc. In acest caz — ca de altfel și în altele — trebuie să împletim în chip armonios observațiile elevilor cu intuiția. Observînd și studiind materialul intuitiv, ei trebuie să-și însușească cunoștințele practice asupra pornirii acestor motoare și mașini-unelte și asupra principiilor lor de funcționare.

Pentru intuirea de către elevi a proceselor tehnologice pot fi folosite cu succes filmele tehnice. Bunăoară, nu întotdeauna putem organiza chiar atunci cînd este necesar vizite ale elevilor într-o întreprindere metalurgică, însă, folosind filme tehnice adecvate, îi putem ajuta să urmărească în amănunțime, de exemplu, procesul de elaborare a oțelurilor, diferite procedee și metode înaintate de muncă dintr-o întreprindere etc.

In orice clasă, inclusiv în atelierele școlare, este posibilă instalarea unui aparat de proiecție sau a epidiascopului. Este însă necesar ca Ministerul Invățămîntului și Culturii să ceară studiourilor de filme și diafilme din țara noastră să acorde o mai mare importanță înregistrării pe peliculă a diferitelor procese tehnologice prevăzute în programa de învățămînt.

Foarte adesea folosesc la lecțiile de cunoștințe industriale și în munca de atelier planșele, schemele și diagramele, desenele. De exemplu, vorbindu-le elevilor din clasa a VII-a despre transportul și distribuția energiei electrice le voi prezenta o schemă pe care să urmărească cum este transportat curentul de la o hidrocentrală sau termocentrală pînă la diferitele aparate electrice sau mașini care trebuie alimentate. Pe această schemă elevii vor urmări unde sînt așezați transformatorii pe circuit pentru păstrarea, urcarea sau coborîrea tensiunii curentului, schema branșamentului de alimentare cu energie electrică a unei întreprinderi, cum este realizat tabloul de distribuție a curentului în unitatea respectivă etc. Ascultînd explicațiile și urmărindu-le pe scheme ei vor putea să-și dea seama de aplicațiile practice ale multor legi învățate la lecțiile de fizică. De exemplu, au învățat că în practică este nevoie să se ridice sau să se coboare tensiunea curentului. Acum își vor da seama de poziția punctelor unde trebuie să se instaleze transformatorii care realizează aceasta.

Cînd folosim materialul demonstrativ pentru ilustrarea unor cunoștințe practice trebuie să concentrăm atenția elevilor asupra a ceea ce este esențial în cele prezentate. Dacă este vorba de planșe, scheme sau diagrame, de exemplu, vom scoate în evidență esențialul colorînd deosebit o anumită parte a acestora. Este bine, de asemenea, ca atenția elevilor să fie îndrumată spre a înțelege și reține caracteristicile celor prezentate.

Materialul demonstrativ ne ajută să transmitem elevilor noștri o serie de cunoștințe practice, să-i facem să adîncească aceste cunoștințe, ușurîndu-le drumul spre formarea deprinderilor practice de muncă.

Ing. S. POSTELNICU
profesor la Școala de 7 ani nr. 3 din Capitală

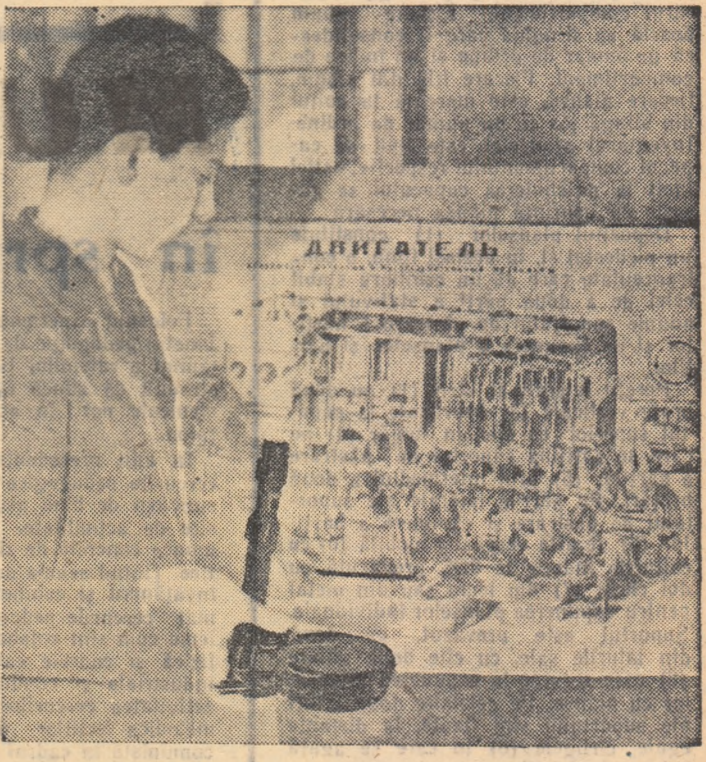

La cursul de studiu al mașinilor, un elev din clasa a X-a B de la Școala medie nr. 18 din București urmărește pe o schemă funcționarea pompei de ulei

Intreprinderea ne acordă un sprijin însemnat

Un redactor al „Gazetei învățămîntului" a adresat tovarășei Iuliana Herberescu, directoarea Școlii medii serale de pe lîngă Uzinele textile din Timișoara, o întrebare privitoare la felul cum colaborează colectivul didactic al școlii cu întreprinderea. Iată ce a răspuns tov. Herberescu:

Colaborarea colectivului didactic al școlii noastre cu conducerea întreprinderii unde lucrează elevii a început o dată cu recrutarea acestora și cu încadrarea lor la cursurile de pregătire. Cum este și firesc, această colaborare s-a intensificat mult după deschiderea anului școlar. Faptul că toți elevii noștrii lucrează la aceeași întreprindere — Uzinele textile din Timișoara — a înlesnit mult legătura școlii cu întreprinderea.

Pentru a asigura o frecvență regulată a tuturor elevilor, ținînd seama de faptul că întreprinderea lucrează în mai multe schimburi am hotărît să organizăm cursurile două săptămîni după amiaza, iar a treia săptămînă dimineața. In unele cazuri, cînd programul școlii n-a coincis întrutotul cu programul muncitorilor-elevi în întreprindere, aceasta i-a mutat în alt schimb. Astfel, lucrînd de comun acord, am exclus diferențele dintre programul școlar și cel din fabrică și deci am exclus una din principalele cauze ale absentării.

Pentru controlul sistematic al frecvenței au fost întocmite în fiecare clasă grafice. La sfîrșitul săptămînii totalizăm datele obținute și întocmim o situație pe care o înaintăm întreprinderii. Ca urmare a acestui control bilateral, a eforturilor unite ale școlii și întreprinderii pentru dezvoltarea disciplinei conștiente a muncitorilor-elevi, marea majoritate a acestora frecventează în mod regulat cursurile.

Multă atenție acordă cadrele noastre didactice mobilizării tinerilor muncitori în vederea însușirii temeinice a cunoștințelor. Ne-am putut baza, încă de la începutul anului școlar, pe opinia colectivă a clasei, care sprijină chemările noastre la o muncă susținută și tenace. Folosim larg în acest scop și exemple din realizările muncitorilor-elevi în producție, din comportarea lor la locul de muncă. Prin aceasta căutăm să apropiem mai mult învățătura de problemele vieții din întreprindere.

In cadrul organizației de partid din întreprindere, ca și în cadrul organizației U.T.M. este analizată deseori activitatea cîte unui elev sau a unei grupe de elevi. Cu acest prilej atît cei analizați cît și colegii lor primesc un sprijin prețios în privința organizării timpului lor pentru învățătură, a metodelor de studiu etc.

La ședințele de analiză a muncii din școală invităm totdeauna și un delegat al întreprinderii. Participarea acestuia la ședințe înseamnă pentru noi un sprijin însemnat, contribuind la formarea unei opinii favorabile față de învățătură în rîndul muncitorilor.

Am proiectat, împreună cu conducerea întreprinderii, să organizăm la sfîrșitul celui de al doilea trimestru o reuniune tovărășească în cinstea fruntașilor la învățătură. Am și început să pregătim programul acestei reuniuni, pe care îl va prezenta echipa artiștilor amatori din întreprindere. Scopul reuniunii este atît stimularea elevilor noștri pentru însușirea temeinică a cunoștințelor, cît și popularizarea învățăturii în rîndul acelora pe care îi socotim viitorii noștri elevi.

După cum se vede, întreprinderea dă dovadă de multă înțelegere pentru problemele muncii noastre, ne acordă un ajutor însemnat. Aceasta îi influențează pozitiv pe muncitorii-elevi în activitatea lor în școală, îi îndeamnă să frecventeze regulat, să învețe cît mai bine.

INOVATORI din învăţămînt

Tovarăşul Damian Popescu, directorul şcolii din comuna Sîntămăria Orlea, regiunea Hunedoara, a construit cu mijloace locale un stativ care întruneşte într-un singur ansamblu funcţia de păstrare şi de expunere a planşelor şi hărţilor, în condiţii ce asigură o bună păstrare a acestora.

Direcţia generală pentru metrologie, standarde şi invenţii din Oficiul de stat pentru invenţii a acordat tov. Damian Popescu, pentru această lucrare a sa, un brevet de invenţie.

Stativul cuprinde un depozit al planşelor constituit dintr-o ladă (1) cu trei compartimente prevăzute cu trei capace înclinate (2), aşezate în trepte. Compartimentele sînt dimensionate corespunzător mărimii albumelor cu planşe. Pe partea interioară şi exterioară fiecare capac poartă cîte un indicativ de ordine. Depozitul planşelor este vopsit în interior cu negru. Compartimentele respective sînt ţinute tot timpul închise, pentru a feri albumele cu planşe de lumină, praf, umezeală, deteriorări etc.

Planşele necartonate sînt grupate în albume pe materii de studiu şi dimensiuni. Cotorul fiecărui album este format prin prinderea planşelor între două stinghii, care se reazemă cu capetele pe cîte un umăr ce se află pe pereţii din dreapta şi stînga ai fiecărui compartiment. Fiecare album poartă pe stinghia care îl consolidează un număr de ordine şi un indice de compartiment. Fiecare filă din album, fiecare planşă, este marcată la colţul din stînga jos cu un număr de ordine. Inventarul planşelor este lipit de capacul compartimentului respectiv, astfel încît la deschiderea capacului se găseşte cu uşurinţă planşa necesară.

Depozitul planşelor (1) constituie un piedestal şi, în acelaşi timp, o contragreutate care dă un echilibru stabil celei de a doua părţi a stativului şi anume suportului de păstrare a hărţilor şi de expunere a planşelor şi hărţilor.

Pereţii laterali ai lăzii (1) au două braţe verticale (3) prevăzute la capătul superior cu cîte un umăr (4) pe care se sprijină suportul de păstrare a hărţilor (5) prin intermediul a două brăţări. Pe părţile laterale ale suportului de păstrare şi expunere a hărţilor (5) se află vergeaua mobilă (6) cu colţurile îndoite la 90°, prevăzută cu doi cleşti (7) din lemn sau din metal pentru expunerea planşelor individuale. Suportul este prevăzut, pe două din laturile sale, cu cîte două ghiare (8) care servesc la expunerea albumelor cu planşe. Pe celelalte două laturi ale suportului sînt fixate, la distanţe egale, cîrligele (8) în care se agaţă belciugele hărţilor.

Hărţile se păstrează făcute sul (prin strîngerea lor cu 2 inele) şi agăţate cu belciuge de cîrlige. Pentru ferirea hărţilor de praf, partea superioară a suportului este acoperită cu o pînză protectoare. Hărţile prinse în cîrlige pot fi derulate prin desfacerea inelelor.

Depozitul planşelor are prevăzut pe una din părţile laterale un suport (10) pentru susţinătorul de glob (11). Pentru expunerea globului, acesta se scoate din suportul în care este păstrat şi se aşează în alt suport (12) fixat pe partea anterioară a stativului.

Pentru expunerea albumelor cu planşe, se procedează după cum urmează: se deschide capacul compartimentului respectiv al depozitului, se recunoaşte numărul de ordine din inventar, se ridică albumul cu planşa dorită, după care el este suspendat în ghiarele de expunere ale suportului.

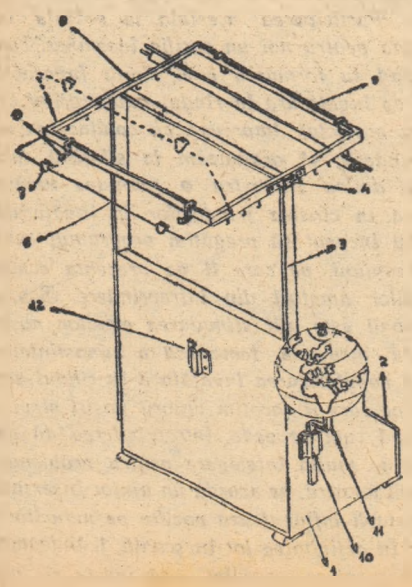

În atelierul Şcolii elementare nr. 10 din Cluj. Profesorul-maistru dă explicaţii.

MUNCA METODICA

în sprijinul procesului instructiv = educativ

Folosind experienţa anilor precedenţi, cabinetul pedagogic de pe lîngă secţia de învăţămînt a raionului Bălcescu din Capitală s-a străduit să aducă în acest an şcolar unele elemente noi în activitatea metodică din raion.

În anii precedenţi, temele dezbătute în cercurile pedagogice nu au fost întotdeauna suficient de bine alese. Ele erau uneori lipsite de actualitate, prea puţin legate de munca concretă de zi cu zi a cadrelor didactice. Ţinînd seama de toate acestea, secţia de învăţămînt şi cabinetul pedagogic au îndrumat cercurile pedagogice să-şi stabilească teme cum sînt colaborarea între profesorii de fizică şi cadrele care predau cunoştinţele industriale şi conduc lucrările în atelier, activitatea cercurilor tehnice ale elevilor, metodica lecţiilor de compunere, educaţia comunistă în cadrul lecţiilor etc.

De asemenea, în cercurile pedagogice se vor analiza unele manuale noi (de exemplu, manualul de trigonometrie pentru clasa a X-a, manualele noi de limba romînă) şi se va studia metodica predării unor capitole mai dificile din diferite discipline (bunăoară, predarea teoriei valenţei la clasa a VII-a, predarea spectrelor şi a analizei spectrale la clasa a XI-a etc).

În cadrul cercului profesorilor-maiştri, care a luat fiinţă de curînd, vor fi dezbătute probleme privind organizarea atelierelor şcolare, metodica desfăşurării lecţiilor practice de tîmplărie, de lăcătuşărie, de studiu al maşinilor cu aplicaţii practice, de auto. La şedinţele cercului vor participa şi profesori de fizică, chimie, matematică, desen.

Cabinetul pedagogic raional îşi îndreaptă atenţia şi spre intensificarea schimbului de experienţă între cadrele didactice pe calea lecţiilor deschise. În această privinţă s-au obţinut şi în anii trecuţi o serie de rezultate pozitive. De exemplu, lecţiile deschise la care au participat în acelaşi timp învăţătorii claselor a IV-a şi profesorii care au predat la clasele a V-a s-au dovedit deosebit de utile atît pentru unii cît şi pentru ceilalţi. În acest an şcolar se va folosi în continuare această formă de ajutor reciproc între învăţători şi profesori.

Unele lecţii deschise ţinute în anii trecuţi s-au desfăşurat fără o tematică bine stabilită şi de aceea nu au fost suficient de utile pentru participanţi. Căutînd să înlăture acest neajuns, cabinetul pedagogic, la propunerea secţiei de învăţămînt, a îndrumat cercurile să stabilească o tematică anumită şi pentru lecţiile deschise. Potrivit acestei îndrumări, profesorii de fizică şi-au propus să urmărească printre altele, la lecţiile deschise, legarea cunoştinţelor de practică, profesorii de limba romînă — realizarea educaţiei patriotice la lecţiile de lectură literară, cei de limba rusă — dezvoltarea exprimării scrise şi orale a elevilor etc.

Ţinînd seama de faptul că în desfăşurarea muncii metodice din şcoli joacă un rol deosebit de însemnat comisiile metodice, secţia de învăţămînt a trasat cabinetului pedagogic sarcina de a se preocupa de îmbunătăţirea activităţii acestora. În anii trecuţi unele comisii metodice au considerat că activitatea lor se reduce doar la analiza planurilor calendaristice ale cadrelor didactice şi la controlarea îndeplinirii programei şcolare. Desigur, astfel de preocupări sînt necesare. Ele nu sînt însă suficiente. Comisiile metodice au datoria să lărgească sfera preocupărilor lor, cuprinzînd problemele legării teoriei de practică, ale metodicii predării unor capitole sau chiar a unor lecţii dificile, organizării autodeservirii elevilor în şcoală precum şi unor probleme ca alegerea şi dozarea temelor pentru acasă, organizarea recapitulării curente şi finale, activitatea în afară de clasă şi de şcoală, ajutorarea elevilor rămaşi în urmă la învăţătură ş.a. Potrivit indicaţiilor primite din partea secţiei raionale de învăţămînt prin cabinetul pedagogic, unele comisii metodice şi-au fixat şi o serie de probleme speciale pe care le vor urmări în acest an şcolar în mod amănunţit. Bunăoară, comisia pentru legarea predării de viaţă de la Şcoala medie nr. 18 se preocupă de modul cum dezvoltă activităţile practice dragostea de muncă a elevilor, iar comisia diriginţilor de la aceeaşi şcoală, de felul cum se realizează disciplina la clasele care au ridicat probleme mai grele în anul trecut.

O deosebită atenţie acordă cabinetul pedagogic îndrumării comisiilor pentru legarea predării de viaţă, ajutîndu-le să-şi îndrepte atenţia asupra unor probleme importante cum sînt organizarea şi înzestrarea atelierelor şcolare, predarea la un nivel corespunzător a disciplinelor practice, desfăşurarea muncii în atelier şi în producţie, analiza manualelor destinate instruirii practice a elevilor etc.

Nu de mult secţia raională de învăţămînt, preocupată de problemele întăririi educaţiei comuniste a elevilor, a analizat împreună cu învăţătorii şi diriginţii din raion munca educativă din şcoli şi a stabilit măsuri concrete în vederea îmbunătăţirii acestuia. Comisiile de diriginţi au fost îndrumate de către cabinetul raional să combată referatele de care se face adesea abuz în orele educative, să recomande folosirea unor forme variate de desfăşurare a acestor ore, comisiilor de diriginţi li s-a trasat sarcina să se preocupe mai mult de dezvoltarea dragostei pentru patrie a elevilor, de educarea ştiinţifico-ateistă a acestora, să sprijine mai activ organizaţiile de tineret din şcoli, de întărire a legăturii între şcoală şi familie.

Urmărind să întărească activitatea comisiilor metodice, secţia raională şi-a propus să extindă o experienţă pe care a început-o în anul trecut. Anume, observînd că la şcolile mai mici, cu un număr redus de cadre didactice, comisiile metodice pe discipline desfăşoară o activitate slabă, secţia de învăţămînt a încercat să grupeze în aceeaşi comisie profesori care predau discipline înrudite. Dar în acest fel nu s-a putut pătrunde mai adînc în problemele specifice fiecărei discipline în parte. Atunci s-a experimentat crearea unor comisii metodice unice pentru mai multe şcoli apropiate. Centrul metodic astfel alcătuit pentru şcolile de 7 ani nr. 114, nr. 115 şi nr. 116 a dat rezultate bune. Profesorii din aceste şcoli au dezbătut cu seriozitate în comisiile comune diferite probleme ale şcolilor lor, au soluţionat multe din acestea. Ţinînd seama de aceste rezultate, secţia extinde acum crearea unor astfel de centre metodice pe grupe de şcoli.

Înţelegînd că buna îndrumare a tuturor formelor muncii metodice depinde în mare măsură de calitatea activităţii metodiştilor, secţia raională de învăţămînt se interesează mult de instruirea lor. După indicaţiile date de secţia raională, ei se ocupă îndeosebi de cadrele tinere, cu mai puţină experienţă, precum şi de cadrele care în anul trecut au întîmpinat unele greutăţi în munca lor. Metodiştii asistă la lecţiile acestora, le analizează, dau îndrumări în ceea ce priveşte metodica predării.

Orientîndu-se spre cele mai importante probleme ale procesului instructiv-educativ, munca metodică va contribui la continua ridicare a nivelului activităţii didactice, la tot mai buna pregătire pentru viaţă a elevilor.

Prof. M. SCHEIN

Predînd geografia regiunii

Lucrez cu elevii de clasa a III-a. Predînd geografia regiunii ca obiect separat, ţin seama că trebuie să dezvolt dragostea elevilor pentru ţinutul natal, pentru patria noastră socialistă.

De la lecţia despre reprezentarea grafică a clasei şi şcolii cu împrejurimile ei, am trecut la predarea cunoştinţelor despre locul natal, despre comună, despre ocupaţiile locuitorilor, despre munca lor în întovărăşirea agricolă. În predarea cunoştinţelor despre locul natal m-am folosit mult de observaţiile personale ale elevilor asupra vieţii ţăranilor muncitori din satul nostru.

Pentru cunoaşterea pe teren a formelor de relief şi a împrejurimilor satului am organizat două excursii. Elevii au cunoscut astfel aşezarea satului şi vecinătăţile lui, formele de relief existente, plantele ce cresc şi se cultivă la noi. Le-am vorbit, de asemenea, despre întovărăşirea agricolă din care fac parte toţi locuitorii şi despre instituţiile satului.

Pentru cunoaşterea comunei şi a raionului vom vizita comuna de centru şi unele locuri din raionul nostru. Vom face excursii şi pentru cunoaşterea regiunii.

În felul acesta, plecînd de la ce este apropiat şi cunoscut copiilor, îi conduc treptat spre însuşirea elementelor de geografie a locului natal — sat, raion, regiune.

Pregătindu-i pe elevi pentru a-şi însuşi, în clasa a IV-a, noţiunile de geografie a patriei, cunoştinţele de geografie a regiunii contribuie, totodată, la educarea lor în spiritul dragostei pentru ţinutul natal, pentru patrie.

AUREL ŞEULEAN
învăţător, satul Giuluş, raionul Tîrnăveni

Dezvoltarea gîndirii copiilor prin jocurile de construcție

În instituțiile preșcolare se practică în mod obișnuit două variante ale jocurilor de construcție: construcții după model, în care apare clar conturul materialelor de constucție și care cer copiilor să analizeze atent și să construiască, din cuburi sau din alte materiale, diferite obiecte după modelul oferit de educatoare, precum și construcții libere, în care copiii își aleg singuri subiectul (căsuțe, mașini, tractoare etc.).

Așa cum se practică în instituțiile preșcolare, aceste jocuri constituie un mijloc de familiarizare a copiilor cu realitatea înconjurătoare, le dezvoltă percepțiile de formă, mărime, culoare. Totodată, însă, ele prezintă o serie de neajunsuri.

Se știe că jocurile de construcție trebuie să stimuleze, să dezvolte gîndirea și imaginația creatoare a copiilor. Ele pot avea asemenea rezultate dacă pun în fața copilului un scop clar exprimat (fie verbal, de către educatoare, fie prin modelul prezentat), dacă ridică în fața lui o problemă precisă, dacă îl conduc la analiza problemei, la găsirea mijloacelor de îndeplinire a ei, la selectarea formelor adecvate construcției cerute sau elementelor modelului prezentat, la folosirea acelor combinații ce duc la realizarea cu exactitate a problemei, dacă îl determină să rămînă în limitele anumitor condiții — într-un cuvînt, dacă îi dau prilejul să-și manifeste imaginația creatoare.

Or, cele două variante ale jocurilor de construcție care se practică acum în instituțiile preșcolare nu răspund decît în parte acestor cerințe. În prima variantă, în care sînt evidente toate contururile părților componente, copilul nu întîmpină dificultăți prea mari, nu este pus în situația să găsească el însuși mijloacele, ci îi rămîne numai să analizeze, să compare, să găsească și să aleagă unul după altul elementele izolate (cubușoarele) pe care le observă în model și să le așeze potrivit acestuia. În acest fel nu au teren destul de larg, independența, inițiativa și spiritul de creație, nu se stimulează suficient gîndirea pentru găsirea celor mai indicate mijloace de rezolvare a temei, copilul nu este pus în situația de a-și folosi experiența generalizată.

Nici a doua variantă — construcții libere — nu este pe deplin mulțumitoare. Este drept că în cadrul ei copilul are posibilitatea de a-și alege singur tema, de a găsi și selecta elementele necesare construcției și căile care duc la rezolvarea ei. Totuși, propunîndu-și o temă sau alta, copilul nu poate ține seama de posibilitățile de rezolvare a ei, de gradul în care materialul disponibil prezintă proprietățile necesare. De aceea el recurge adesea la folosirea unui material neadecvat atribuindu-i însușiri convenționale. De exemplu, așezînd cuburile el spune: acesta să fie un copac, acesta un iepuraș, o pisică etc.

Răspunde pe deplin cerințelor psihologice și stimulează la maximum dezvoltarea gîndirii și a imaginației creatoare a copiilor jocul care presupune construirea după model fără conturul elementelor componente. Faptul acesta a fost confirmat de rezultatele experimentului efectuat de un colectiv de cercetători din orașul Cluj, care a folosit îndrumările psihologiei preșcolare sovietice. Experimentul s-a făcut timp de doi ani și jumătate, cu două grupe de copii în vîrstă de 5—6 ani. Aceștia au executat individual 31 de jocuri de construcție cu aceleași teme, însă desfășurate după două metode: prima grupă construia după model ca o schemă generală (metoda „M"), iar a doua după model cu conturul materialelor (metoda „C"). Varianta construirii după schema generală („M") a cerut un efort de gîndire mai mare decît cealaltă — a construirii cu conturul materialelor („C"). Modelul oferit, neimaginînd materialele din care putea fi construit, a ridicat în fața copiilor o problemă în întregime nouă, fără a le da direct mijloacele de rezolvare. Copiii au trebuit să analizeze, să compare, să abstractizeze, să sintetizeze mintal, într-un tot unitar, părțile obiectului și combinațiile adecvate, și apoi să selecteze judicios formele necesare reprezentării grafice. Preșcolarii au fost nevoiți să analizeze — să caute părțile componente ascunse ale modelului, diferențiindu-le pe plan mintal, să observe că același element poate fi regăsit în structura mai multor figuri (analiza). De asemenea, ei au trebuit să seziseze posibilitățile de reconstituire a modelului și, selectînd formele, unificîndu-le într-un sistem corespunzător, să redea modelul dat — deci să sintetizeze. Prin urmare, această variantă a influențat trecerea treptată de la formele elementare de analiză și sinteză — efectuate în activitatea practică cu obiectele — spre forme mai complexe: analiza și sinteza pe plan mintal, cu participarea cît mai largă a experienței anterioare. În căutarea rezolvării problemei date copiii au formulat diferite ipoteze, iar apoi au aplicat în practică soluția găsită, ceea ce a confirmat sau infirmat justețea ei.

În această variantă, diversitatea problemelor — în care trăsăturile necesențiale ale figurilor sînt mereu variate, în timp ce trăsăturile esențiale sînt menținute — înlesnește procesul de abstractizare, de detașare a însușirilor esențiale ale figurilor geometrice (prezentate izolat sau încadrate în anumite combinații — casa din triunghiuri, pătrate pentru ferestre, cilindri pentru horn etc.), din masa însușirilor neesențiale.

Construirea după model cu conturul materialelor de construcție, înlesnind dezvoltarea activității de analiză și sinteză a imaginației reproductive, îi face pe copii să se limiteze la a copia fidel modelul prezentat, dar nu-i conduce la construirea părților mai grele ale modelului. Sînt ilustrative în acest sens rezultatele obținute în experiența de care a fost vorba mai sus. Subiectul construcției era „Palatul pionierilor", după model cu conturul materialelor necesare construcției („C"); din materialul pus la dispoziție lipseau cilindrii necesari redării coloanelor și cuburile necesare fundamentului, în schimb se găseau forme a căror combinare pricepută putea reconstitui figurile necesare (de exemplu, din rotițe așezate una peste alta s-ar fi putut construi cilindrii, din jumătăți de cuburi — cuburile etc.). Copiilor li s-a cerut să reproducă exact modelul din materialul existent, fără a li se da vreo indicație. Copiii obișnuiți să lucreze după metoda („M"), deși nu dispuneau de tot materialul necesar, au reușit totuși, pe baza deprinderilor de analiză și sinteză formate în activitățile anterioare, să obțină prin combinarea formelor reconstituirea integrală a modelului. Ei au lucrat ordonat, au analizat atent modelul, l-au descompus mintal în părțile componente și au încercat să reproducă exact raporturile structurale din modelul prezentat, observînd întotdeauna greșelile proprii. Copiii deprinși să lucreze după model cu conturul materialelor, au rezolvat numai în 20 la sută din cazuri problema, 40 la sută au rezolvat problema numai parțial, iar ceilalți au renunțat la lucrare.

Preșcolarii deprinși să lucreze după prima variantă („M") reușesc relativ ușor să desprindă imaginea din modelul concret, să schimbe mintal locul părților componente, să le sintetizeze într-o nouă formă și să reprezinte această formă grafic — fapt ce demonstrează că această metodă dezvoltă gîndirea și imaginația creatoare.

Faptul acesta este demonstrat și de rezultatele experimentului de transpoziție a raporturilor elementelor în desen. În cadrul acestui experiment li s-au prezentat copiilor, timp de cîteva minute, figuri geometrice desenate sau imaginea unei căsuțe avînd o fereastră în dreapta, o ușă în stînga, un steguleț pe acoperiș și un copac alături, la dreapta. Li s-a cerut să analizeze desenul, să inverseze locul detaliilor și să reprezinte imaginea grafic. Copiii exersați în construcții după metoda („M") au realizat transpoziția completă în desen în 80 la sută din cazuri, pe cînd ceilalți abia în 20 la sută.

Specificul variantei („M") determină progrese evidente și sub aspectul transfertului operațiilor intelectuale în sfera motrică (de exemplu executarea mișcării experimentatorului în sens invers), al abstragerii imaginii mișcării prin percepția nemijlocită, al reprezentării mintale a mișcării inversate și al executării ei.

Din cele expuse rezultă cu claritate că prin varianta construirii după modele ca o schemă generală, gîndirea și imaginația creatoare a copiilor se dezvoltă mai bine decît prin celelalte variante.

Prin îmbinarea pricepută a acestei variante cu cele aplicate în practică, valoarea educativă a activităților de construcție crește considerabil.

MARIA V. NICOARA
lector la I.I.P.C.D. — Cluj

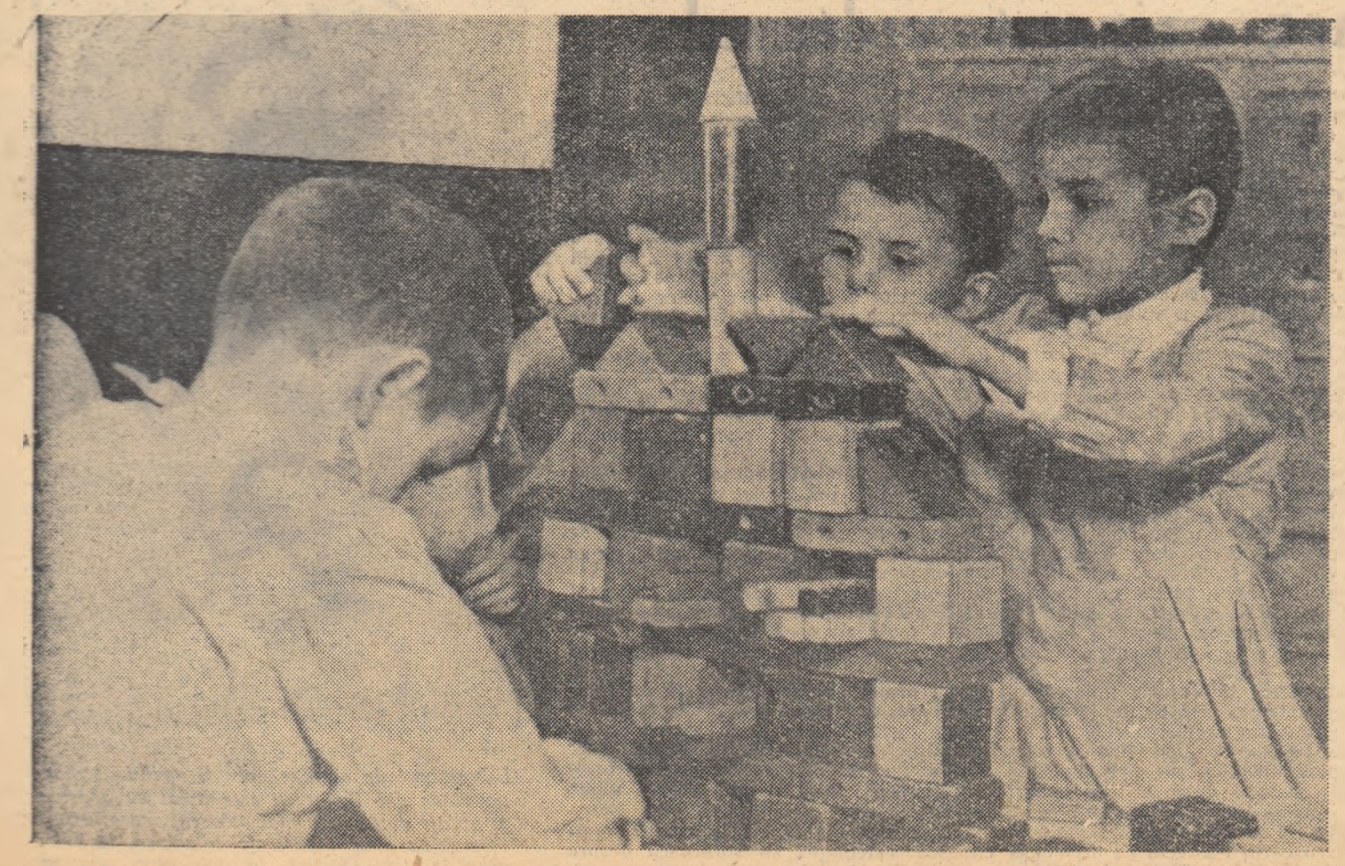

Cei mai mici dintre viitorii constructori...

Elevii păstrează avutul obștesc

Aspectul sub care se înfățișează clădirea, interiorul sau orice bun ce-l întîlnești într-o școală arată de la prima privire spiritul gospodăresc de care dau dovadă cei ce lucrează și învață aici. De îndată găsești răspunsul dacă colectivul școlii are pe prim plan preocuparea de a cultiva la elevi grija pentru economie, pentru înlăturarea risipei, respectul și dragostea față de avutul poporului.

La Școala de 7 ani nr. 1 din Bistrița există multe elemente care ne îndreptățesc să spunem că munca educativă desfășurată de cadrele didactice este orientată pe acest drum. Într-adevăr, totul în școală reflectă grija atentă a elevilor față de bunul obștesc. Atitudinea nouă, socialistă față de avutul comun nu s-a format de la sine. Ea este rezultatul muncii educative perseverente, al inițiativei și al spiritului organizatoric de care dau dovadă cadrele didactice din școală. Ori de cîte ori s-a ivit prilejul — la lecții, în convorbirile cu copiii — învățătorii și profesorii au relevat faptul că a respecta bunul obștesc înseamnă a prețui în primul rînd munca, munca omului care l-a făurit, înseamnă a asigura o viață cît mai lungă mobilierului, materialului didactic etc. și a scuti astfel statul de cheltuieli inutile. Cadrele didactice știu însă că enunțarea unor principii generale, teoretice asupra necesității păstrării avutului obștesc nu este suficientă și că această activitate trebuie să aibă la bază măsuri concrete cu caracter gospodăresc. De aceea ei i-au pus în situația să prestezе ei înșiși o seamă de activități gospodărești, după capacitatea lor.

La fiecare început de an școlar — ca primă măsură — învățătorii și profesorii diriginți predau elevilor clasele în păstrare. Aceștia preiau inventarul clasei și răspund de buna lui întreținere. Se dă o mare importanță acestui fapt, mai ales pentru elevii nou veniți, care sînt mobilizați și ei, cu acest prilej, să se încadreze disciplinei legate de păstrarea avutului școlii.

O dată cu preluarea în grijă a clasei se alege responsabilul cu munca gospodărească. Sarcina acestuia nu se limitează la supravegherea păstrării bunurilor clasei. În atribuțiile lui intră mai cu seamă prevenirea eventualelor deteriorări ce pot fi cauzate de indisciplina unor elevi. Se știe că, de cele mai multe ori, pagubele aduse bunurilor școlii se produc în timpul recreațiilor. De aceea, responsabilul veghează asupra disciplinei la ieșirea și intrarea în clasă și vede ca nici un elev să nu rămînă în clasă în acest timp. Responsabilul este ajutat în acțiunile sale de elevii de serviciu pe clasă.

În afara seviciului pe clase, s-au organizat puncte de supraveghere pe școală — în laborator, în sala de gimnastică, în curte, pe lotul școlar. Elevii însărcinați cu aceste sectoare se îngrijesc ca totul să fie în perfectă ordine și curățenie, să nu se producă deteriorări.

În întreaga școală s-au creat condiții care îi obligă pe elevi să păstreze ordinea și curățenia. Peste tot sînt coșuri de hîrtii: în clase, pe coridoare, chiar și în curte. Pereții, podelele, băncile sînt totdeauna curate cînd vin elevii la școală. În fața fiecărei uși se află ștergătoare pentru picioare.

Ni s-a părut interesantă măsura luată de învățătorii acestei școli ca elevii să-și ia gustarea în primele minute ale pauzei mari, sub supravegherea lor. Rostul acestei măsuri este de a-i obișnui pe copii să mănînce civilizat, de a evita risipa de alimente, aruncarea lor la întîmplare.

În școală s-a trecut și la organizarea unor acțiuni de autodeservire. Elevii claselor mai mari aduc o contribuție importantă la curățirea claselor lor: spală geamurile, dușumeaua, băncile etc. Și cei din clasele mai mici — I-IV — sînt antrenați în asemenea acțiuni, bineînțeles mai ușoare, pentru a le putea îndeplini. Învățătoarea clasei I ne-a relatat cu satisfacție rezultatele muncii copiilor pentru îngrijirea colțului naturii vii: ei udă florile, curăță frunzele moarte, împrospătează pămîntul.

S-a constatat că o seamă de acte de indisciplină care au adus pagube bunurilor școlii s-au produs atunci cînd unii profesori au fost obligați, din anumite motive, să lipsească de la lecții. Conducerea școlii, analizînd și acest aspect, a luat măsuri de asigurare în orice condiții a prezenței profesorilor la fiecare clasă, prin înlocuirea celor absenți.

Profesorii dovedesc operativitate și fermitate în luarea măsurilor educative. Imediat ce se săvîrșește o deteriorare cu intenție sau din neglijența elevilor, vinovatul trebuie să repare ceea ce a stricat. Sînt destule exemple în viața școlii cînd pedagogii i-au reținut pe elevi după lecții fie pentru a-și curăța banca pe care au mîzgălit-o, fie pentru a-și face curat pupitrul sau a curăța podeaua pe care au murdărit-o. În cazurile cînd se produc pagube mai mari — spartul unui geam, deteriorări de mobilier etc. — ce nu pot fi recuperate de către copii prin forțe proprii, diriginții discută cu părinții și se iau în comun măsurile educative necesare. De cele mai multe ori părinții achită contravaloarea pagubei reținînd din sumele destinate copiilor pentru jucării, cinematograf etc.

Faptele de indisciplină sînt cu ușurință descoperite de către padagogi. Elevii vin singuri să le comunice pagubele pricinuite școlii prin atitudinea lor, dîndu-le astfel posibilitatea să le cunoască, să ia din vreme măsurile necesare, să le arate partea negativă și să-i sfătuiască să le evite pe viitor. Atitudinea lor arată totodată puterea opiniei colective, care s-a înfiripat puternic, datorită muncii pedagogilor, în viața școlii. Opinia colectivă acționează permanent și cu hotărîre. Elevii nu tolerează stricăciunile, dezordinea, ci dimpotrivă iau atitudine combativă față de cei ce nu-și armonizează conduita cu linia și interesele comune ale colectivului. „Albina vorbitoare" — gazeta de perete a școlii — satirizează fără cruțare pe toți elevii care manifestă nepăsare, lipsă de respect față de avutul școlii. În atitudinea intransigentă față de lipsuri nu este nici pe departe o tendință de a „reclama" sau „pîrî", ci dorința de a nu trece cu vederea nici o neglijență, dorință izvorîtă din exigența sporită a elevilor, din conștiința că orice bun al școlii este bunul poporului și că trebuie să lupți pentru păstrarea lui.

După cum putem vedea, munca educativă desfășurată de pedagogii de la Școala de 7 ani nr. 1 din Bistrița arată grija lor deosebită de a forma oameni cu simț gospodăresc, cu spirit de economie, care să știe, atunci cînd vor păși în viață, în muncă, să apere și să păstreze cu sfințenie avutul obștesc, bun al întregului popor.

M. ILIEȘ

Tot mai multe școli profesionale și tehnice dispun de cabinete școlare bogat dotate. In fotografie, o lecție practică de fizică în cabinetul Grupului școlar petrol-chimie din Tîrgoviște.

Experiență pozitivă nevalorificată

Dacă în consiliul pedagogic al Școlii profesionale de mecanici agricoli din Giurgiu s-ar fi pus în discuție faptele care determină lipsa de omogenitate în însușirea cunoștințelor de către ucenici (la unele materii aceștia și-au însușit temeinic problemele, la altele clasa întreagă vădește o pregătire slabă, superficială), fără îndoială că multe din deficiențele existente în activitatea acestei școli ar fi fost înlăturate din timp. Căci de experiența pozitivă a unor cadre didactice fruntașe, cu măiestrie pedagogică, nu duce lipsă Școala de mecanici agricoli din Giurgiu. Ceea ce lipsește în munca școlii este grija pentru valorificarea experienței pozitive, pentru răspîndirea ei în rîndul tuturor pedagogilor.

Iată cîteva exemple convingătoare.

Pregătirea cu minuțiozitate a fiecărei lecții, preocuparea pentru a transmite ucenicilor cît mai multe cunoștințe fac ca fiecare lecție a tovarășului Ion Popescu, care predă disciplina „Mașini agricole", să fie clară și sistematică, bogată în conținut, legată de problemele actuale ale transformării socialiste a agriculturii noastre. Bunăoară, la lecția cu subiectul „Dezmiriștitoarele purtate și caracteristicile lor", predată recent ucenicilor din anul II, tov. Popescu a făcut o expunere vie și interesantă, a folosit un bogat material didactic constînd din planșe cu vederi de ansamblu și scheme ale dezmiriștitoarelor și s-a bazat tot timpul pe exemple concrete din practică, antrenînd întreaga clasă într-o discuție rodnică, creatoare. În felul acesta au fost scoase în evidență cu participarea clasei, avantajele dezmiriștitoarelor purtate față de cele tractate.

În predare profesorul a acordat o atenție deosebită conținutului educativ al lecției, legînd cunoștințele de documentele de partid și de stat privind dezvoltarea continuă a agriculturii noastre socialiste.

Cît de contrastante apar, în lumina unor lecții bune ca cele ținute de profesorul Ion Popescu, lecțiile monotone și neinteresante predate de unii profesori ai școlii!

Iată, de pildă lecția „Alezarea", predată ucenicilor de profesoara de tehnologie generală, tov. Maria Jianu. Cunoștințele au fost transmise nesistematizat, iar unele probleme esențiale, ca rolul și importanța alezării la unele piese, condițiile pe care trebuie să le îndeplinească o alezare de calitate etc. nu au fost suficient scoase în evidență. Profesoara Maria Jianu a adus în clasă și cîteva alezoare. Dar din pricina lipsei de organizare a lecției acestea au zăcut uitate într-un colț, fără a fi folosite nici o clipă ca material demonstrativ. Caracterul abstract, rupt de realitate al lecției s-a vădit și în alte privințe. Tov Jianu nu a insistat aproape de loc asupra felului cum se execută operația de alezare în atelierele școlii sau în întreprinderi. De asemenea, nu a vorbit despre controlul calității execuției și nu s-a referit la acele lucrări din meseria în care se pregătesc ucenicii la care se aplică alezarea.

Era și firesc ca lecția să nu dea rezultate bune dacă ținem seama că profesoara s-a pregătit pentru ea în mod cu totul superficial, numai după un manual cu un conținut de mult depășit: manualul de lăcătușărie pentru școlile profesionale editat de Ministerul Agriculturii și Silviculturii în 1954.

Deficiențe serioase se manifestă la Școala profesională de mecanici-agricoli din Giurgiu și în predarea desenului tehnic. În timpul orelor rezervate predării acestei discipline profesorii obișnuiesc să execute diferite schițe pe tablă, cerînd apoi ucenicilor, după o explicație sumară, să treacă schițele în caiete. Este limpede că asemenea procedee nu ajută cu nimic pe ucenici, deoarece ei nu lucrează independent, ci numai copiază. De aceea majoritatea ucenicilor nu reușesc să execute singuri în mod corect schițe după un obiect. O altă deficiență în predarea desenului tehnic la Școala de mecanici agricoli din Giurgiu o reprezintă faptul că profesorii nu se preocupă suficient ca ucenicii să aplice la desenele pe care le execută, cele învățate în anul precedent, cît și în lecțiile anterioare (de exemplu folosirea metodelor de construcție a racordărilor, scrierea tehnică, formatul desenului etc.).

Conducerea școlii trece ușor cu vederea faptul că o serie de profesori acordă o insuficientă atenție pregătirii lecției, că studierea materialului bibliografic de actualitate e neglijată, la fel ca și folosirea materialului intuitiv, că găsirea exemplelor concrete e lăsată pe seama inspirației de moment. Ce fel de cunoștințe se pot preda în asemenea condiții? Bineînțeles, cunoștințe superficiale, care determină parcurgerea formală a temelor prevăzute în programă, fără a asigura însușirea temeinică de către ucenici a materiei de specialitate.

De ce în aceeași școală se predau lecții atît de deosebite din punctul de vedere al calității? Pentru că direcția școlii nu a acordat atenție organizării interasistențelor între profesori, în scopul ajutorării cadrelor didactice cu o experiență pedagogică mai redusă. Directorul însuși nu asistă la lecții pentru a cunoaște temeinic nivelul științific și pedagogic al muncii fiecărui profesor. În consiliul pedagogic al școlii nu s-au analizat calitățile și lipsurile unor lecții, nu s-au luat măsuri pentru generalizarea experienței pozitive existente în școală.

Cu cîteva mlădițe izolate nu se poate obține rod bogat. Cultivate cu grijă, însă, acestea pot să dea nenumărate alte noi mlădițe, din care să obținem o recoltă bogată. Conducătorii Școlii de mecanici agricoli din Giurgiu ar trebui să fie printre primii care să cunoască acest adevăr. Ei au datoria să valorifice larg experiența pozitivă a profesorilor fruntași din școală, difuzînd-o în rîndul tuturor cadrelor didactice.

NICOLAIE CĂPĂTOIU
inspector general în M.I.C.

O problemă centrală pentru Școala de meserii din Tîrgu Mureș

Îmbunătățirea situației la învățătură

Creată acum doi ani, Școala de meserii din Tg. Mureș răspunde unei necesități reale pe linia formării cadrelor necesare dezvoltării industriei bunurilor de consum din Regiunea Autonomă Maghiară. În școală se pregătesc muncitori specializați în domeniul textilelor și confecțiilor. Numeroși oameni ai muncii și-au orientat copiii, după absolvirea celor șapte clase elementare, spre această școală, convinși că ea îi poate înarma cu temeinice cunoștințe și deprinderi.

Instruirea teoretică și practică desfășurată în Școala de meserii din Tîrgu Mureș justifică în mare măsură această încredere. Bogatul sortiment de produse executate în atelierele școlii, grija pentru calitatea fiecărei lucrări dovedesc că profesorii și maiștrii se străduiesc să formeze lucrători destoinici, buni cunoscători ai meseriei. Începînd din anul II de studii elevii școlii participă, sub directa îndrumare a maiștrilor-instructori, la munca productivă, executînd lucrări de confecție pentru necesitățile populației din Tg. Mureș. Fiecare din sălile atelierului de confecții este specializată pentru executarea unui anumit gen de lucrări. Într-una se confecționează haine pentru copii și șorțuri, în alta se lucrează șalopete și haine de lucru, în alta, lenjerie pentru femei. Brigăzile fruntașe au obținut rezultate valoroase în îndeplinirea planului de producție, iar diferiții beneficiari au numai laude pentru îndemînarea și gustul estetic de care dau dovadă eleve ca utemistele Aurelia Gherman, Iulia Boer, Cornelia Pascu, Magda Sutő, Maria Engel, Victoria Popa.

Toate aceste realizări nu trebuie însă nici o clipă să ducă la automulțumire în rîndul colectivului didactic al școlii, ci, dimpotrivă, să-l determine să privească mai larg perspectivele dezvoltării de viitor ale școlii. Totuși, se observă la unii pedagogi tendința de a se lăsa prea mult încîntați de succese și a trece prea ușor cu vederea anumite deficiențe.

Astfel de deficiențe se manifestă, bunăoară, în ceea ce privește situația la învățătură a elevilor. Dar de abia în ultimul timp aceste lipsuri au fost analizate temeinic. A reieșit astfel că profesorii nu s-au sezisat de faptul că unele eleve, chiar dintre utemiste, au neglijat studiul în perioada de la începutul anului școlar, cu gîndul că vor recupera apoi printr-o muncă de asalt cunoștințele pierdute, nici de faptul că altele se mențin conștient pe linia unei inadmisibile mediocrități.

Aici se nasc însă o serie de întrebări. De ce au așteptat pedagogii școlii atît de mult pentru a lua poziție hotărîtă împotriva acestor deficiențe? De ce s-au mulțumit unii diriginți în orele educative doar cu semnalarea faptului că eleve ca Nadia Iano, Iulia Papuc și Ella Nemeș au „debutat" cu note sub limită la tehnologie, matematică și limba romînă, fără a lua măsuri concrete pentru curmarea acestei stări de lucruri?

Aceste atitudini ale unora dintre pedagogi, care s-au lăsat antrenați pe panta mentalității cuprinse în fraza „Mai sînt pînă la sfîrșitul anului mai bine de două trimestre, așa că avem timp să îndreptăm situația" au, din păcate, o influență directă asupra elevilor școlii. Mentalitatea aceasta dăunătoare întunecă astăzi multe din succesele Școlii de meserii din Tg. Mureș.

Trebuie să vorbim și despre faptul că unii profesori și maiștri se preocupă într-o măsură insuficientă de înlăturarea risipei de material pe care o fac unii elevi la croit. În general, însușirea experienței înaintate cu privire la efectuarea unor croieli economice, cu folosirea la maximum a materialului, preocupă în prea mică măsură pe unii maiștri-instructori.

Nu este prea tîrziu pentru luarea unor măsuri eficace în vederea lichidării acestor deficiențe. Profesorii-diriginți, folosind din plin ajutorul organizațiilor U.T.M., trebuie să pună în centrul activității lor educarea elevilor în spiritul dragostei de muncă, față de învățătură, să determine o puternică opinie a colectivului împotriva mediocrității în studiu. De asemenea, ei trebuie să ceară sprijinul tuturor celorlalți profesori pentru ridicarea nivelului de cunoștințe al elevilor rămași în urmă prin îndrumări cu privire la organizarea studiului individual, prin consultații etc. În același timp, este bine ca fiecare profesor să treacă în revistă, cu mult spirit autocritic, propria sa muncă, să analizeze mai ales eficacitatea fixării și verificării cunoștințelor predate.

Un ajutor substanțial în ridicarea nivelului general al muncii școlii trebuie să-l aducă secția de învățămînt și cultură a sfatului popular regional. Ea trebuie să ajute Școala de meserii din Tg. Mureș să rezolve unele probleme materiale grele ca, de pildă, cea a asigurării spațiului necesar desfășurării în bune condiții a cursurilor teoretice. Este necesar ca inspectorii secției de învățămînt și cultură a sfatului popular orășenesc să cunoască mai temeinic problemele specifice școlii de meserii și să ajute mai operativ în toate privințele activitatea acesteia.

Una din posibilitățile mari de a îmbunătăți activitatea școlii, care a fost însă insuficient folosită pînă în prezent, constă în antrenarea specialiștilor întreprinderii de confecții „Textila Mureșul" în sprijinirea școlii atît din punct de vedere tehnic, cît și material. Patronarea de către această întreprindere a școlii ar fi cît se poate de utilă.

Nu peste mult timp Școala de meserii din Tg. Mureș va participa la un schimb de experiență cu celelalte școli de meserii din țară. Socotim că pînă atunci bilanțul pozitiv al activității acestei școli nu va mai fi umbrit de deficiențele puse în discuție în cadrul acestui articol. Conducerea școlii, pedagogii ei dispun de toate condițiile pentru aceasta.

FRANCISC URMENYI

Viitori muncitori cu larg orizont cultural

În sala mare a clubului Școlii profesionale de mecanici agricoli din Bîrlad a avut loc de curînd o discuție interesantă la care au participat cu deosebit interes numeroși ucenici. Tema discuției: eroul preferat din romanul „Tînăra Gardă".

Ucenicul Gheorghe Pieptene din anul III, unul dintre cei mai activi „prieteni ai cărții" din școală, a făcut o recenzie amplă a romanului, scoțînd în relief patriotismul înflăcărat al eroilor „Tinerei Gărzi". Discuțiile purtate pe marginea recenziei au fost deosebit de însuflețite și interesante. Ucenicul Constantin Postolache a vorbit despre Oleg Koșevoi, conducătorul „Tinerei Gărzi", crescut și educat de statul sovietic, de Comsomol. El a descris în cuvinte calde, înflăcărate curajul și abnegația de care a dat dovadă acest adevărat erou, care nu și-a precupețit nici viața în lupta pentru apărarea patriei. Ucenicul Vasile Burghelea a evidențiat puterea sentimentelor și tăria de caracter a Ulianei Gromova. Mircea Nichita a subliniat puritatea, frumusețea morală a tinerilor despre care se vorbește în roman.

Numeroși alți ucenici participanți la discuții au arătat că exemplul comsomoliștilor constituie pentru tineretul din țara noastră o pildă vie, de o mare forță convingătoare.

Asemenea discuții pe teme literare se organizează adesea la biblioteca Școlii profesionale de mecanici agricoli din Bîrlad. Ucenicii participă la ele cu interes și însuflețire. Firește, la acest rezultat nu s-a ajuns dintr-o dată. El se datorește efortului comun, continuu al profesorilor diriginți și al colectivului bibliotecii.

„O dată cu mărirea numărului de cititori — arată tov. Constanța Păpușoi, bibliotecara școlii — preocuparea noastră principală este aceea de a-i ajuta pe ucenici în citirea cărților și de a-i orienta în alegerea acestora. Îi învăț să-și facă un plan de lectură cuprinzînd cărțile ce le vor citi într-o anumită perioadă de timp, precum și un program zilnic de lectură. Planul cuprinde cărți care să le asigure însușirea unor cunoștințe culturale și științifice largi, urmărind în primul rînd pregătirea lor de specialitate.

Pentru propaganda cărții biblioteca folosește un colectiv larg de colaboratori, format din rîndul celor mai activi cititori. La clubul școlii, în sala de mese, la gazeta de perete se găsesc numeroase afișe ca, de pildă, „La biblioteca școlii au sosit cărți noi de literatură!", „Noutăți tehnice la bibliotecă", „Ce să citim?", „Folosiți timpul liber pentru citit" etc.

Colectivul bibliotecii întocmește lunar, laolaltă cu profesorii diriginți, liste de recomandări pe diferite teme, urmate de scurte note privind conținutul lor. De pildă, în vederea însușirii de către ucenici a celor mai avansate metode de lucru în agricultură le sînt recomandate lucrări ca: „Sistemul agrotehnic Malțev", „Metoda lui Nicolae Brediuc" etc. Pentru ucenicii interesați de problemele marilor descoperiri geografice lista de recomandare cuprinde „Istoria descoperirilor geografice" de I. P. Maghidovici, „Taina albă" de I. Popper, „Arhipelagul în flăcări" de Jules Verne etc.

Munca desfășurată la Școala profesională mecanici agricoli din Bîrlad în scopul popularizării și difuzării cărții i-a făcut pe ucenici să citească sistematic, să vorbească despre cărțile citite, să le analizeze. Efectele acestei munci se reflectă și în comportarea ucenicilor, în rezultatele obținute de ei la învățătură și în activitatea practică.

Laboratorul de analize al Grupului școlar veterinar din București este dotat cu aparate și utilaje dintre cele mai moderne, care permit efectuarea unor experiențe complexe. Iată un grup de elevi făcînd în laborator analiza la microscop a unor preparate.

NOUTĂȚI ȘTIINȚIFICE

NOI MAȘINI DE CALCULAT CONSTRUITE ÎN ȚARA NOASTRĂ

În ultimul timp, oamenii de știință și specialiștii din domeniul electronicii au pus la punct o serie de noi mașini de calculat care dovedesc nivelul tehnic înalt atins de țara noastră. La Institutul de fizică atomică al Academiei R.P. Romîne, de pildă, a intrat în funcțiune de curînd mașina de calculat CIFA 2. Această mașină prezintă importante perfecționări față de CIFA 1 construită acum 2 ani la același institut. Astfel, a fost redus la jumătate numărul tuburilor electronice folosite, acestea fiind înlocuite cu elemente semiconductoare, ceea ce asigură o precizie și mai înaltă în funcționare. A fost îmbunătățită automatizarea mașinii prin folosirea benzilor perforate și prin ridicarea complexității elementelor de logică de care dispune CIFA 2.

VULCAN PE LUNA

Pe Lună a fost descoperit un vulcan în acțiune. Această descoperire științifică importantă a fost făcută de cunoscutul savant sovietic N. A. Kozirev, doctor în științe matematice. Nu de mult, la observatorul de astrofizică din Crimeea N. A. Kozîrev a obținut cîteva fotografii neobișnuite ale vîrfului craterului „Alfons".

La început s-a observat o absorbție a razelor albastre și violete care dovedește degajarea prafului sau a cenușei. Apoi în spectru s-a ivit o dungă luminoasă, corespunzătoare degajării moleculelor de carbon. Aceasta se poate explica prin degajarea unor gaze care conțin carbon cum sînt metanul sau oxidul de carbon care, sub influența razelor ultraviolete ale soarelui, au dat o astfel de luminiscență. Toate acestea vădesc existența unui proces vulcanic pe suprafața Lunii.

În noaptea următoare aceste fenomene au dispărut.

Desigur că această descoperire schimbă impresia anterioară despre Lună ca un corp stins.

UN LAMINOR GIGANTIC

La uzina de construcții de mașini din Novo-Kramatorsk se construiește laminorul „2500", care va avea cea mai mare productivitate din lume. Pentru instalarea completă a laminorului este necesară construirea unei clădiri de 1 km.

Laminorul „2500" va lamina o bandă de oțel cu grosimea de la 1,5 mm pînă la 12 mm cu o viteză de 12 m pe secundă. Dacă s-ar laminat toate laminatele pe care le va produce într-un an o singură bandă, s-ar putea înconjura de 9 ori ecuatorul pămîntului.

Gospodarii școlii

(Urmare din pag. 1)

plare echivalează cu o mare nenorocire. Bineînțeles că problema a fost raportată elevului și profesorului de serviciu și s-a făcut multă vîlvă. Dar vinovatul nu ieșea la iveală.

A doua zi, din de dimineață, unul din elevi, care venise primul la școală, îl descoperi pe Filozof înarmat cu ipsos și mistrie, reparînd de zor zidul spărtat. Vinovatul era tocmai el. Lovise zidul din neatenție. Deși învăța în altă clasă, așa că fapta lui ar fi putut să rămînă necunoscută, el nu și-a ascuns greșala ci s-a grăbit s-o repare.

Dragostea și grija elevilor pentru școala în care învață se fac simțite zi de zi. Văd pînă și cea mai mică stricăciune, iau repede măsuri ca totul să fie pus la punct. O dată s-a stricat comutatorul, altă dată un elev a descoperit că de la o bancă lipseau două șuruburi, într-o zi s-a observat că podeaua a fost murdărită. S-ar părea că sînt lucruri mărunte. Dar școlarii s-au obișnuit să fie exigenți, nu tolerează nici cea mai mică neglijență.

Aceste cîteva întîmplări petrecute la Școala medie nr. 2 „Tudor Vladimirescu" din București sînt fapte grăitoare și constituie dovezi concludente pentru a demonstra însemnătatea pe care o are autodeservirea ca factor educativ pentru cultivarea la elevi a dragostei față de muncă, a respectului față de avutul obștesc;

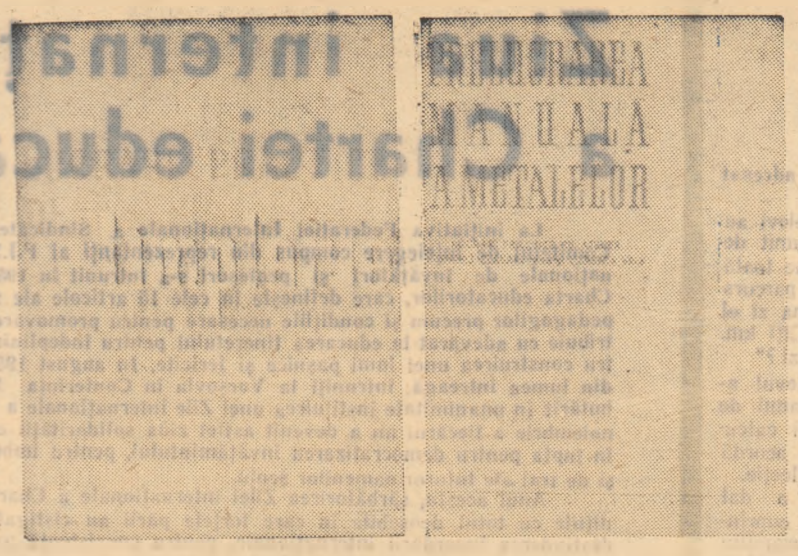

Manuale destinate instruirii practice

Apariția în Editura de stat didactică și pedagogică a unor manuale destinate instruirii practice a elevilor constituie un pas important mai departe al învățămîntului pe linia legării lui de viață, de practica producției industriale și agricole. Pentru prima oară în viața școlii noastre de cultură generală apar manuale ca „Lucrări practice de tîmplărie", „Prelucrarea manuală a metalelor", „Cunoștințe agricole". Acestea vor contribui mult la familiarizarea elevilor cu o serie de cunoștințe tehnice care se aplică în mai multe ramuri ale producției, precum și la înarmarea lor cu deprinderi practice de muncă.

Astfel, „Lucrări practice de tîmplărie", manual pentru clasa a V-a, îi va ajuta pe elevi să dobîndească o serie de cunoștințe privitoare la materiile prime lemnoase și auxiliare folosite în tîmplărie și să-și însușească, în condițiile practicii de atelier, noțiuni importante de desen tehnic, cum sînt cele privitoare la executarea schiței și a desenului, la citirea acestora etc. Un ajutor deosebit va da manualul profesorilor-maiștri în vederea înarmării elevilor cu cunoștințe privind construcția și mînuirea principalelor scule și unelte folosite în prelucrarea manuală a lemnului, precum și cu priceperi și deprinderi de construire a unor obiecte utile din lemn. Astfel, un capitol întreg din manual dă indicații amănunțite cu privire la construirea ciocanelor, a stativelor pentru eprubete, a rafturilor pentru păstrarea diferitelor obiecte, a taburetelor, meselor, cuierelor etc.

Pentru elevii claselor a VI-a și a VII-a din școlile de la orașe a apărut nu de mult manualul „Prelucrarea manuală a metalelor". Acest manual cuprinde importante cunoștințe despre metale și aliaje, despre sculele și uneltele folosite în prelucrarea manuală a metalelor, despre mînuirea acestora. Un important spațiu este rezervat în manual noțiunilor de bază privind tehnica securității muncii în timpul mînuirii diferitelor scule, unelte și mașini unelte.

De remarcat este și faptul că fiecare capitol din manual cuprinde aplicații practice, indicînd modul de confecționare a unui mare număr de piese. Confecționarea acestor piese îi va ajuta pe elevi să-și formeze temeinice deprinderi practice de mînuire a sculelor și uneltelor. Bunăoară, o dată cu însușirea cunoștințelor din cadrul temei „Pilirea", elevii vor confecționa, după indicațiile manualului, piese ca rigla de controlat, echere metalice, ace de trasat, punctatoare etc.

Felul cum sînt ilustrate diferitele capitole din manual va stîrni interesul elevilor și îi va ajuta în însușirea cunoștințelor respective. De exemplu, capitolul „Măsurarea și controlul pieselor" cuprinde desene variate, care îi învață pe elevi să citească corect diferitele dimensiuni ale unei piese, le arată cum trebuie mînuite instrumentele de control.

Manualul de cunoștințe agricole pentru clasa a V-a, destinat instruirii practice a elevilor din școlile sătești, cuprinde cunoștințe despre sol, cunoștințe de agrotehnică, precum și importante cunoștințe privitoare la cultivarea legumelor. Manualul răspunde cerințelor pregătirii tineretului școlar pentru munca în unitățile agricole socialiste, ajutîndu-i să-și însușească principalele căi pentru obți-

În general manualele destinate instruirii practice a elevilor sînt prezentate într-o formă care ușurează înțelegerea cunoștințelor de către elevi, sînt îmbogățite cu numeroase schițe, desene, ilustrații. Desigur că folosirea lor în școală va scoate la iveală cît se poate de limpede atît calitățile, cît și lipsurile lor. Este de dorit ca toți cei ce le vor folosi — profesori și profesori-maiștri — precum și muncitorii, tehnicienii și inginerii din întreprinderile industriale și agricole dornici de a sprijini munca de instruire practică a elevilor să împărtășească Editurii de stat didactice și pedagogice observațiile lor critice precum și propunerile lor pentru îmbunătățirea acestor manuale.

F. D.

Păsări călătoare

Sunase de intrare de aproape un sfert de oră după ceasul directorului, dar unii dintre profesori nici nu-și făcuseră încă apariția în școală.

— Să știi că iar a întîrziat trenul — își spuse directorul, consultîndu-și ceasul pentru a zecea oară.

Se opri pe treptele de la intrare, uitîndu-se în lungul drumului. Într-un tîrziu, pe șoseaua dinspre gară se iviră cei așteptați: un bărbat și două femei. Mergeau fără grabă, în șir indian, cu bărbatul în frunte.

Directorul simțea că îl cuprinde mînia, dar se stăpîni.

— Mai repede, tovarăși! — strigă el cînd călătorii se apropiară. S-a dus aproape jumătate din prima oră — adăugă, arătîndu-le dojenitor ceasul. Și unul dintre dv. era chiar de serviciu astăzi!

— Nu s-a dus nimic, tovarășe director, răspunse „înțepată" profesoara de științe naturale, o fetișcană roșcovană. Sosim tocmai la timp. Ceasul dv. nu merge bine, o ia înainte. Ale noastre merg după Gara de Nord, le-am pus la punct chiar azi dimineață. Și toți trei își arătară ceasurile în mod ostentativ.

Directorul rămase o clipă descumpănit. Își spuse că ou, poate, dreptate, că ceasul lui n-o fi mergînd bine, că nu-l mai potrivise de mult. Ca să curme discuția, îi invită la lucru.

— Ai grijă să suni la vreme — șopti o profesoară înălțuță celei roșcovane, care era de serviciu pe școală, înainte de a pune mîna pe clanța ușii ce da în clasă.

Recreațiile se succedau una după alta, iar directorul, prins de treburi, se trezi că era ultima oră de curs. Consultîndu-și încă o dată ceasul, pe care îl potrivise după cele atît de „precise" ale călătorilor bucureșteni, constată că mai este un sfert de oră pînă la sfîrșitul cursurilor. Nu apucă însă bine să-și reia lucrul, că liniștea fu spartă de sunetul strident al clopoțelului și coridorul se umplu de larmă. Intrigat, directorul dădu să iasă pe sală, dar nu mai avu vreme, căci aceiași trei de dimineață intrară vijelios în cancelarie.

— De ce ai sunat înainte, tovarășă profesoară? — se adresă el celei de serviciu. Mai este un sfert de ceas pînă la sfîrșitul orei.

— Nu-i adevărat, tovarășe director, protestară cei trei. Ceasul dv. nu merge bine, rămîne în urmă. Și, ca la comandă, își arătară din nou „precisele" orologii.

— E timpul să mergem la gară, le zori pe cele două profesoare bărbatul care făcea parte din „echipă". După ce se îmbrăcară în grabă și dădură cîte un fugitiv „bună ziua", porniră iar, cu pași repezi, pe drumul gării, în același șir indian în care veniseră.

— Hotărît lucru, trebuie să mă duc la un ceasornicar, își spuse directorul uitîndu-se lung pe urma celor plecați.

În acest timp ieșiseră din clase și ceilalți profesori, care nu erau atît de grăbiți și care protestau că s-a sunat înainte de vreme, că au fost întrerupți înainte de a-și termina lecțiile. Abia atunci directorul își dădu seama că nu era nevoie să-și ducă ceasul la ceasornicar și că la mijloc era o înșelătorie a „navetiștilor" săi, ca să prindă primul tren spre Capitală. Este drept că mai încercaseră ei și altădată să „ciupească" cîte un sfert de ceas din timpul destinat pregătirii elevilor, dar folosiseră alte stratageme. Povestea cu ceasul era nouă.

— Parcă ar fi niște păsări călătoare, remarcă unul dintre profesorii rămași în cancelarie. Numai că acelea vin primăvara de timpuriu și pleacă toamna tîrziu, pe cînd „păsările" noastre vin primăvara — adică dimineața — cît mai tîrziu și pleacă în miezul verii, sau mai bine zis în miezul zilei, ca nu cumva să le apuce seara pe aici, deși trenuri sînt destule, dacă țin neapărat să facă naveta.

După ce directorul hotărî, împreună cu ceilalți profesori, să convoace pentru a doua zi o ședință a consiliului pedagogic în care să se discute atitudinea celor trei navetiști, fiecare plecă să-și vadă de treburi.

M. COSTIN

P.S. Orice asemănare între cele povestite mai sus și situația de la unele școli de pe liniile Urziceni sau Lehliu este voită și neîntîmplătoare.

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI CULTURII

Regulamentul campionatelor republicane școlare

De curînd a fost elaborat Regulamentul campionatelor republicane școlare pe anul școlar 1959/1960. După cum prevede regulamentul, în acest an școlar campionatele republicane școlare se organizează la următoarele ramuri de sport:

Pentru școlile de cultură generală: 1) Atletism; 2) Gimnastica; 3) Volei; 4) Baschet; 5) Handbal în 7; 6) Natație; 7) Ski. Pentru aceste ramuri campionatul se organizează și pentru băieți și pentru fete. Toate, afară de campionatul de ski, vor avea și etapă finală. Campionatul de ski va merge pînă la etapa de regiune inclusiv.

Pentru școlile din învățămîntul profesional: 1) Atletism (băieți și fete); 2) Gimnastică (băieți și fete); 3) Volei (băieți și fete); 4) Handbal în 7 (fete); 5) Fotbal (băieți). În toate aceste ramuri campionatul va avea etapă finală.

La campionatul elevilor din școlile de cultură generală au dreptul să participe toți elevii acestor școli (cei de la cursurile de zi — indiferent de vîrstă, iar cei de la cursurile serale pînă la 18 ani — născuți în 1942 și mai tineri), elevii școlilor pedagogice, ai școlilor medii militare și ai școlilor medii cu program special de educație fizică.

Campionatul de gimnastică pentru elevii școlilor de cultură generală se desfășoară pe echipe și individual. Etapa pe școală se va încheia pînă la 20.XII 1959, iar etapa pe localitate pînă la 14. II. 1960.

Pînă la etapa de regiune inclusiv, echipele care vor participa la campionat vor fi formate din 8 gimnaști(e), din care vor conta în clasament primii 6 la fiecare aparat. La finală, echipa va fi formată din 6 gimnaști(e). Vor conta în clasament primii 5.

Concurenții vor îndeplini programul pentru juniori, categoria I. Au dreptul să facă parte din echipă juniori de categoria a II-a, juniori de categoria I și cei cu categoria a III-a de clasificare.

Exercițiile sînt cele prevăzute în programele elaborate de C.C.F.S/C.S.M. pentru anii 1957/1959, după cum urmează: băieți — exercițiul nr. 1 la cal și exercițiul nr. 2 la toate celelalte aparate; fete — exercițiul nr. 1 la toate aparatele.

În campionatul individual — la categoria juniori I — contează cei din echipe. La categoriile a II-a, I și maeștri se va concura separat.

Campionatul de gimnastică pentru elevii din învățămîntul profesional se va desfășura numai pe echipe.

Etapa pe școală se va încheia pînă la 28.XII/1959, iar cea pe localitate pînă la 14.II/1960.

În toate etapele campionatului echipele vor fi formate din 6 gimnaști(e). În clasament contează primii 5 de la fiecare aparat.

Echipele vor fi formate din juniori II, I și categoria a II-a. Fiecare gimnast va lucra la categoria la care are clasificare sau la o categorie imediat superioară. Gimnaștii de categoria juniori I care vor îndeplini 48 de puncte vor primi 4 puncte bonificație, care se vor adăuga echipei. Gimnaștii de categoria a II-a care vor îndeplini 48 de puncte vor primi 6 puncte bonificație, care se vor adăuga echipe.

Exercițiile sînt cele prevăzute în programul de clasificare a C.C.F.S./C.S.M. pe anii 1957/1958, după cum urmează: fete — exercițiul nr. 1 la toate aparatele; băieți — exercițiile nr. 1 la cal și nr. 2 la toate celelalte aparate (la juniori II — exercițiul nr. 1 la inele).

La campionatul de volei, atît pentru elevii școlilor de cultură generală cît și pentru cei din învățămîntul profesional, în toate etapele echipele vor fi formate din 9 jucători (jucătoare). Jocurile se vor desfășura sistem turneu, 3 seturi cîștigătoare din 5.

La campionatul de baschet pentru elevii școlilor de cultură generală echipele vor fi formate în toate etapele din 10 jucători (jucătoare). Jocurile se vor desfășura sistem turneu.

La campionatul de handbal în 7 pentru elevii școlilor de cultură generală și din învățămîntul profesional echipele vor fi formate, în toate etapele, din 11 jucători (jucătoare). Jocurile se vor desfășura sistem turneu.

La campionatul de fotbal pentru elevii din învățămîntul profesional echipele vor fi formate, în toate etapele, din 14 jucători. Jocurile se vor desfășura eliminatoriu.

Pentru campionatul de ski probele de concurs sînt: slalom special (băieți și fete), slalom urias (băieți și fete); fond (băieți — 5 km; fete — 3 km) și ștafeta mixtă (2 băieți și 2 fete).

Pentru campionatul de natație se dau amănunte în regulamentul tipărit.

În atenția învățătorilor, profesorilor, și educatoarelor

La 1 noiembrie a.c., a început în întreaga țară acțiunea de primire a abonamentelor la „GAZETA INVĂȚĂMÎNTULUI" pe anul 1960.

Abonamentele se primesc de către difuzorii voluntari din unitățile școlare, factorii poștali și oficiile P.T.T.R.

Costul unui abonament este de 3,25 lei pe 3 luni, 6.50 lei pe 6 luni și 12.50 lei pe 12 luni.

★

Pentru a vă asigura colecția completă a REVISTEI DE PEDAGOGIE, abonați-vă din timp, pe un an întreg. Costul unui exemplar, 5 lei.

Revista de pedagogie se difuzează numai pe bază de

RITMUL LECȚIEI

„Nu terminăm lecția... nu ne ajung orele". Nu de puține ori auzim asemenea afirmații de la profesorii care nu reușesc să dezvolte complet toate temele programei sau nu reușesc să-i facă pe elevi să-și însușească mulțumitor materialul predat.

Utilizăm oare îndeajuns de bine timpul care ne este pus la dispoziție de planul de învățămînt?

Insemnările de la lecția învățătoarei L. S. Nikolaeva din Moscova, publicate mai jos, demonstrează că un profesor bun poate întotdeauna să găsească rezerve suplimentare de timp.

★

Copiii s-au aliniat și au intrat în clasă. Pe bănci sînt pregătite din timp cărțile și caietele de aritmetică. De abia a tăcut clopoțelul și Lidia Stepanovna Nikolaeva a și început lecția

Învățătoarea a propus elevilor clasei a IV-a să facă schimb de caiete, iar pe unul din ei l-a rugat să citească cu glas tare problemele pe care le-a avut de rezolvat acasă în legătură cu ordinea operațiunilor. Apoi i-a pus elevului cîteva întrebări:

— Ce operațiuni cunoști? Care din ele sînt operațiuni de gradul I? Ce operațiuni de gradul II cunoști?

Băiatul a dat răspunsuri corecte și precise. Singura greșeală pe care a făcut-o a fost imediat observată și corectată de către colegii lui.

Alt elev a vorbit despre unitățile de măsură. Epuizînd subiectul, el a răspuns la întrebările colegilor.

— Cîte kilograme are un chintal? Cîte grame are un kilogram? Cîte miligrame are un gram?

In acest timp Lidia Stepanovna le-a amintit elevilor despre plan, pe care ei l-au studiat la lecțiile de geografie. Ea a notat laturile dreptunghiului și ale pătratului desenat pe tablă și a pus întrebarea:

— Se poate desena pe tablă sau în caiet planul unui teren dreptunghiular cu laturile de 24 m și 10 m? Dar un teren ale cărui laturi au fiecare cîte 6 metri? Dacă vom desena planul în centimetri, care va fi scara desenului?

Lidia Stepanovna nu pierde ocazia să facă legătura dintre aritmetică și celelalte materii. De asemenea, ea nu trimite la loc un elev fără să-i propună măcar cîteva probleme de calcul oral: „Am micșorat numărul 64 de 4 ori. Cît vom obține? De cîte ori numărul 16 este mai mic decît numărul 80?"

Nu trebuie să credem că asigurarea unui ritm susținut al lecției înseamnă ignorarea elevilor slabi. Experiența Lidiei Stepanovna, învățătoare la Școala elementară de 7 ani nr. 266 din Moscova, ne demonstrează exact contrariul. Ei i se întîmplă rar să aibă elevi rămași în urmă.

Dar să ne întoarcem la lecția noastră. Terminînd cu examinarea lucrărilor date acasă, învățătoarea a scris pe tablă: „91 de km.; întîia zi 3 ore; a doua zi 4 ore. Cîți km. a străbătut biciclistul în fiecare zi?"

— Formulați după aceste date o problemă și rezolvați-o — s-a adresat ea clasei.

După un minut, jumătate din elevi au ridicat mîinile. Unul din ei, numit de învățătoare, a enunțat cu vioiciune toată problema: „Un biciclist a parcurs 91 de km. în două zile. In prima zi el a mers 3 ore, în a doua zi 4. Cîți km. a parcurs biciclistul în fiecare zi?"

Tot atît de precis a făcut elevul analiza problemei și a expus planul de rezolvare a ei. Nu a lipsit nici calculul oral căruia învățătoarea îi acordă o deosebită atenție la fiecare lecție.

După aceasta, învățătoarea a dat clasei o lucrare de control cuprinzînd o problemă și un exercițiu luate din manualul de aritmetică. In timp ce copiii le rezolvau, învățătoarea a scris pe tablă problemele pentru acasă. La sfîrșitul lecției ea a chemat la tablă doi elevi care au rezolvat probleme și exerciții. Și acestor elevi li s-au pus întrebări suplimentare de către colegi și de către învățătoare.

E interesant de observat cum se reflectă în comportarea elevilor ritmul susținut al lecției. Nu se întîmplă ca elevii să piardă timp pentru acomodarea cu lecția, ci totul merge repede, așa cum cere atmosfera generală de muncă. Elevilor le place aceasta.

La lecție se pot rezolva multe exerciții numai dacă elevii au înțeles bine lecția nouă și efectuează operațiile ce se cer pentru rezolvarea ei în mod logic și conștient. De aceea, învățătoarea Lidia Stepanovna asigură o strînsă legătură între materia învățată și cea pe care o predă. Prin exemple simple, ea dă elevilor posibilitatea să înțeleagă singuri cunoștințele noi. Iată, de pildă, cum explică ea termenii scăderii:

— Dacă din numărul 150 scădem numarul 50, care dintre numere se micșorează? Cum putem să-l numim? —

— 150 — au răspuns repede copiii.

— Pe acest număr putem să-l numim „descăzut", au adăugat alții.

— Dar numărul care se scade? — sună o nouă întrebare.

— Acest număr se numește „scăzător".

— Ce număr rămîne după efectuarea scăderii?

— 100.

— Și cum numim acest număr?

Pentru că în practica scăderii termenul „rest" a mai fost folosit, elevii l-au numit și pe acesta. Apoi, sub conducerea învățătoarei elevii au dedus regula după care se face proba scăderii.

Bineînțeles, pentru asemenea lecții concentrate învățătorul trebuie să se pregătească mult, așa încît să obțină un ritm general susținut al activității clasei.

V. DIACENKO

(Din „Ucitelskaia gazeta")

Ziua internațională a Chartei educatorilor

La inițiativa Federației Internaționale a Sindicatelor de Învățămînt (F.I.S.E.), Comitetul de înțelegere compus din reprezentanți ai F.I.S.E. și ai altor federații internaționale de învățători și profesori s-a întrunit în 1954 la Moscova pentru a adopta Charta educatorilor, care definește în cele 15 articole ale sale drepturile și îndatoririle pedagogilor precum și condițiile necesare pentru promovarea unui învățămînt care să contribuie cu adevărat la educarea tineretului pentru îndeplinirea sarcinilor sale viitoare, pentru construirea unei lumi pașnice și fericite. In august 1957, reprezentanți ai educatorilor din lumea întreagă, întruniți la Varșovia în Conferința Mondială a Educatorilor, au hotărît în unanimitate instituirea unei Zile internaționale a Chartei educatorilor. Ziua de 20 noiembrie a fiecărui an a devenit astfel ziua solidarității educatorilor din lumea întreagă în lupta pentru democratizarea învățămîntului, pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă și de trai ale tuturor oamenilor școlii.

Anul acesta, sărbătorirea Zilei internaționale a Chartei educatorilor are loc în condițiile cu totul deosebite în care forțele păcii au cîștigat mari victorii în lupta pentru destinderea încordării internaționale, pentru coexistență pașnică și colaborare internațională. Cu atît mai mult Charta devine astăzi un document al ideilor de democrație și pace, îi mobilizează pe toți pedagogii cinstiți la îndeplinirea sarcinii lor principale care, așa cum arată articolul I al Chartei, este de a forma din punct de vedere moral pe om și pe viitorul cetățean și de a educa copilul în spiritul democrației, al păcii și al prieteniei.

Principiile cuprinse în Charta educatorilor mai reprezintă încă în țările capitaliste, coloniale și dependente, deziderate pentru înfăptuirea cărora pedagogii luptă activ. Pedagogii cinstiți din Franța, Japonia, Italia, Anglia, S.U.A., din țările Africii, din statele Americii Latine luptă astăzi pentru drepturile lor, pentru ridicarea prestigiului muncii nobile de educator la locul cuvenit în societate, pentru democratizarea școlii. Sînt foarte cunoscute criticile aduse de pedagogii americani sistemului de învățămînt și situației precare în care se află școala și oamenii ei în S.U.A. Ei și-au exprimat, de asemenea, indignarea față de practicarea discriminării rasiale în școli. De mai bine de doi ani pedagogii japonezi luptă activ împotriva măsurilor arbitrare luate de guvern pentru introducerea în școli a unei educații militariste. In Franța au avut loc numeroase greve și demonstrații în cadrul cărora pedagogii au cerut dreptul la salarii corespunzătoare importanței sociale și culturale a activității lor, îmbunătățirea pensiilor, democratizarea învățămîntului etc. In Italia mulți educatori se zbat pentru obținerea unui post în timp ce analfabetismul face ravagii în rîndul populației.

Există însă și țări în care drepturile educatorilor sînt pe deplin respectate și în care au fost create toate condițiile pentru promovarea unui învățămînt democratic. Aceste țări sînt cele care au scuturat pentru totdeauna lanțurile exploatării capitaliste și au pornit pe un drum nou — sînt țările socialiste în frunte cu Uniunea Sovietică, țara cu învățămîntul cel mai înaintat din lume.

Un exemplu grăitor în această privință este și țara noastră, în care toate principiile Chartei educatorilor au devenit fapte. Aceasta a fost posibil numai datorită marilor cuceriri revoluționare dobîndite de oamenii muncii sub conducerea Partidului Muncitoresc Romîn. Cu 11 ani în urmă a fost înfăptuită în țara noastră reforma învățămîntului care a pus bazele unei școli noi, democratice. Învățămîntul și-a deschis larg porțile pentru fiii celor ce muncesc. Reforma a schimbat fundamental și conținutul învățămîntului. La baza educației în școală stă învățătura marxist-leninistă despre lume și societate. Școala noastră nouă urmărește pregătirea cît mai temeinică a viitorilor cetățeni.

In Republica Populară Romînă statul democrat-popular acordă o înaltă prețuire pedagogului și nobilei sale munci, îi creează condiții tot mai bune de muncă și trai. Au fost construite sute de școli noi, înzestrate cu laboratoare moderne, biblioteci, săli de sport, care dau posibilitatea îmbunătățirii permanente a muncii de instruire și educare. Pedagogii dispun de cluburi, biblioteci, cabinete metodice etc. pentru ridicarea continuă a nivelului lor cultural și profesional. Pentru îmbunătățirea continuă a calificării și a muncii profesionale au fost create institute de perfecționare. Cursurile organizate în cadrul acestor institute au fost frecventate în ultimii cinci ani de peste 60.000 de cadre didactice.

Pe aceeași linie de îmbunătățire continuă a condițiilor de muncă și de trai ale cadrelor didactice se situează și recentele măsuri ale Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn și ale Consiliului de Miniștri privind majorarea salariilor și instituirea gradelor pentru cadrele didactice din instituțiile de educație, instituțiile preșcolare, învățămîntul general, pedagogic, profesional, tehnic, școli agricole și de meserii. Astfel, în urma măsurilor luate de plenara C.C. al P.M.R. din 13—14 iulie a.c., salariile tarifare ale cadrelor didactice au crescut cu 24 la sută, iar la unele categorii cu 34 la sută. Ele corespund rolului și importanței ce se acordă educatorilor în viața social-economică a țării. O dată cu îmbunătățirea sistemului de pensionare și cu majorarea pensiilor au crescut substanțial și pensiile acordate persoanelor care au lucrat în învățămînt. Cadrele didactice se bucură, de asemenea, de concediu plătit pe toată perioada vacanței de vară, de odihnă și tratament în stațiunile balneo-climaterice, de asistență medicală gratuită etc.

O altă dovadă a înaltei prețuiri care se acordă muncii educatorilor este faptul că unui mare număr de cadre didactice le-au fost acordate ordine și medalii ale R.P.R. precum și titlurile de profesor și învățător emerit, profesor și învățător fruntaș. Numai anul acesta cu ocazia „Zilei învățătorului" 557 de învățători și 235 de profesori au primit titlul de „învățător fruntaș" și „profesor fruntaș".

Pentru pedagogii romîni, sărbătorirea Zilei internaționale a Chartei educatorilor este un prilej de a-și exprima recunoștința pentru grija părintească pe care le-o poartă Partidul Muncitoresc Romîn, de a-și înzeci eforturile pentru educarea viitorilor constructori ai socialismului, de a-și manifesta solidaritatea cu pedagogii cinstiți din întreaga lume.

Copii jucîndu-se — *Gravură în lemn de KU IUAN*

In R. P. Chineză

100 milioane tineri învață

In acest an școlar, în R.P. Chineză urmează cursurile școlilor de toate gradele — de la școli elementare și pînă la universități — o sută de milioane de tineri.

La sfîrșitul anului școlar 1958—1959 numărul elevilor din școlile elementare depășise cifra de 86 de milioane. Această reprezintă 85 la sută din numărul copiilor de vîrstă școlară. In multe regiuni cursurile școlilor sînt frecventate de peste 95 la sută din copiii de vîrstă școlară. Marele progres obținut în acest domeniu este și mai edificator dacă îl comparăm cu situația din 1940, cînd procentul copiilor școlarizați era de numai 25 la sută din numărul total al copiilor de vîrstă școlară.

Numărul elevilor din școlile medii a crescut, de la 1.500.000 cît era în 1949, la 8.500.000 în 1958—1959. Invățămîntul mediu a devenit general în cele mai mari orașe ale Chinei populare. Școlile medii muncitorești au fost frecventate în anul școlar 1958/1959 de 1.180.000 de tineri muncitori.

Numărul celor care urmează institutele de învățămînt superior a crescut de la 110.000, cît era în 1949, la 660.000 în anul școlar 1958/1959. La sfîrșitul anului școlar trecut cursurile institutelor de învățămînt superior au fost absolvite de peste 400.000 de tineri, de 3 ori mai mulți decît în decursul de 20 ani scurs între 1928—1948

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.10 Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin", București, Piața Scînteii. Abonamente la „GAZETA INVĂȚĂMÂNTULUI" se fac la toate oficiile poștale prin factorii poștali și difuzori voluntari din întreprinderi și instituții. Abonamente: 1 an — 12.50 lei; 6 luni — 6.25 lei 3 luni — 3.13 lei.